Ч. 54 (14.886). Львів, субота 12. березня 1938. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Провідники ГПУ — шпигунами чужих держав.

ПЕРЕРВА В МОСКОВСЬКОМУ ПРОЦЕСІ.

У дальших зізнаннях Ягода ствердив, що шпигунами були: Прокопев — заступник союзного наркома внутр. справ, Гай — шеф „спеціяльного відділу" ГПУ, Молчанов — шеф тайного політичного відділу, Павкер — шеф оперативного (шпигунсько-політичного) відділу, Шпрін — шеф транспортового відділу, Петерсон — комендант Кремля, Волович — заступник шефа оперативного відділу, Вінецький — шеф звязку нар. комісаріяту внутр. справ, Запорожець — його заступник. Всіх їх іменовано у листопаді 1935. р. — разом з Ягодою, що став тоді генеральним інспектором безпеки.

Процес перервали, щоби прокуратор мав час приготовити промову. Нині йтиме розправа дальше.

ВІДГОМІН МОСКОВСЬКОГО ПРОЦЕСУ В АНГЛІЙСЬКІЙ ПРЕСІ.

Коли донедавна були ще помітні в Англії симпатії до Совітів, то останній московський процес напевно їх помітно змінив. Напади на визначних англійських громадян викликали правдиве обурення й англійська преса присвятила чимало місця подіям у Совітах. „Широкий світ дивиться зі здивуванням і відразою на ті чистки, що в точних відступах йдуть одна за другою, а було їх вже чотири за минулого півтора року і які послідовно винищують совітських провідників. Можна зробити тільки два міркування і одно з них мусить бути правдиве; або люди, які творили комунізм у Росії, були від першого до останнього найбільшими дураками і драбами, які колинебудь кермували якоюсь державою, або Сталін є найбільше кровожадною бестією, яка колинебудь огидила сторінки історії. Вибирайте ту можливість, яка вам краще подобається" — пише „Івнінг Нюз".

З тих, що творили большевицьку революцію, дуже скоро не буде ні одного при житті — крім Сталіна. Зі „старої гвардії" остали ще оба Кагановичі та Літвінов. „Найбільший дипльоматичний успіх Літвінова — пише „Івнінг Нюз" — був той, що він дотепер ще не попав на листу обвинувачених. Цей його успіх далеко більший від усіх його підсувань у Женеві."

Як обчислює „Таймс", терор, який панує в СССР, пожер за минулий рік коло 4.000 осіб і викликав у рядах комуністичної партії счудування і страх... Більшість обвинувачених, це ті що ще вчора займали найвищі місця в партії та в державі, і коли навіть вони не мали однакової думки і однакової волі з диктатором, то треба ствердити, що диктатура справді в небезпеці."

Національні війська заняли Бельчіте.

Національна головна кватира повідомляє: Мароканські частини, відділи „чорних стріл" та наварська дивізія здобули Бельчіте. Використовуючи цю перемогу, національні війська заняли по черзі Альмонасід де ля Куба, гору Карнеро, Пуеблю де Аль Бортон, гору Вальса Нуем, село Кодо та чимало інших ворожих становищ.

Також на середущому відтинку національні війська зробили пролім, займаючи місцевості: Мунієка, Плеза, Плю, Кортез де Арагон і Кійас.

Минулої ночі праве крило, відбиваючи ворожі протинаступи, пішло вперед, здобуваючи Ля Павієлю, Кабезос Альтос, Ля Муелю, Колладо де ля Ворхен, Мальтін дель Ріо, Мірабуено, Лас Фуентес і Моневу.

ВТРАТИ.

Підчас цих операцій червоні потерпіли дуже поважні втрати: національні війська взяли 3.500 вояків у полон і здобули чимало воєнного матеріялу, м. ін. 5 совітських повзів. Барсельонське міністерство оборони твердить, що підчас протинаступів червоні взяли деяку скількість національних вояків у полон. У повітряних боях зістрілено 7 національних літаків і 6 червоних.

ЧЕРВОНИЙ УРЯД ПОТВЕРДЖУЄ.

Барсельонське міністерство оборони стверджує, що на східному відтинку національна офензива триває дальше. Червоні мусіли евакувати Пуеблю де Альбордон, Кортес де Арагон, Муніязу та Ерміту де Сан Грегоріо.

Карта праці національної Еспанії

БЕРЕ ПІД ОПІКУ ПРАЦЮ І РОДИНУ.

Гавас подає: Національний уряд проголосив вчора т. зв. „карту праці", зложену з 63-ох параграфів. На основі того документу держава признає приватну власність, але вважає, що капітал є на послугах держави, тому карає як злочини всі індивідуальні та збірні акти, що шкодять нормалізації продукції.

Родина, як основна комірка суспільности має природні права, яких не можна її відібрати; майна родини не можна заняти.

Держава змагатиме до того, щоб дати кожній селянській родині поле, яке заспокоїть її потреби та становитиме родинне майно.

Крім того „карта праці" обіймає постанови про охорону робітників, обмежує час праці, передбачує платні відпустки і т. п.

Блюм творить новий французький уряд.

Французький президент Лебрен приняв у вівторок перед полуднем предсідників обох законодатних палат, пополудні — Блюма. Коли Блюм виходив з президентської палати, заявив: „Президент поручив мені місію утворити уряд. Я рішений перевести це завдання до кінця. Буду старатись утворити уряд, якого вимагає ситуація: тривкий, сильний і здібний, щоби зібрати всі сили демократії."

Місія Блюма остільки важка, що останніми часами зросли у Франції протикомуністичні настрої, тому годі міркувати, щоби вдалось утворити уряд на ширшій платформі, з центром і комуністами.

Галицькі москвофіли та Церква.

Відношення наших „старорусинів" до церковно-віроісповідних справ (маємо на думці провід РСО та нечисленний і щораз менший гурток її інтелігентської еліти, а не низи нечисленних москвофільських сіл) — відоме. Ототожнюючи релігію з національністю і признаючи православія інтегральною частиною російського націоналізму, який вони исповідують, вони мають вже згори устійнені напрямні, як ставитися до всіх справ, що доторкають гр.-кат. Церкви та її інтересів. Це їх відношення мусить бути „а пріорі" негативне, бо унія, гр.-кат. Церква, це в їх ідеольоґії той чинник, який розбиває панросійський моноліт. Всеж, в останніх часах трапилися події, що мусіли сильно захитати досі непорушною догмою наших „старорусинів", що православія — це єдина і найтривкіша твердиня „русскости" в значінні російського націоналізму.

Заки ще прийшли відомі події у православній Церкві і єрархії в Польщі, котрі завдали тій догмі важкий удар („мішана комісія", польонізація богослужень і т. д.), галицькі москвофіли мали вже нагоду на власній шкурі відчути помилку свого вірування, а саме тоді коли на письмо „на русском літературном языке", звернене до православної митрополичої Курії, в справі продажі церковних літургічних книг, виданих Ставропігією та здатних також для православних, дістали відмовну відповідь у польській мові. Не згадуємо вже про фатальне враження, яке на кожного російського націоналіста мусіла зробити поведінка загалу православного духовенства у Совітах з патріярхом Тихоном на чолі, який вкінці признав большевицький уряд: якщо навіть він зробив це з тих самих мотивів, з яких „Русскій Голос" хвалив Сталіна за розстрілювання Зінов'єва, Каменєва і Иоффе („ратування Росії від жидів"), чи просто з мотивів опортунізму (леґалізація церковного життя), то всеж чолобитні голови Церкви для режиму, який організує, веде і субвенціонує безбожницький рух по всьому світі, — річ дуже прикра.

Тому було цікаво, яке становище супроти загального нападу польського посла на Голову нашої Церкви займуть галицькі москвофіли. Адже навіть у найбільш москвофільських селах, податливих на всяку розкладову агітацію, симпатії для Митрополита Шептицького дуже значні, що признають самі москвофільські меценери. І тому цікаво було знати, чи ненависть до українства та до Унії покажеться в них сильніша від здорового політичного глузду та інстинкту самозбереження, який повинен би відповісти їм, якого становища вимагає від

Ч. 54 (14.886). Львів, субота 12. березня 1938. Oplata pocztowa uiszczona g-tówką. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Леґіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) 5.00 зол.
Чвертьрічно 15.00 „
Піврічно 30.00 „
Річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Провідники ГПУ — шпигунами чужих держав.

ПЕРЕРВА В МОСКОВСЬКОМУ ПРОЦЕСІ.

У дальших зізнаннях Ягода ствердив, що шпигунами були: Прокопеє — заступник совєтського наркома внутр. справ, Гай — шеф „спеціяльного відділу" ГПУ, Молчанов — шеф тайного політичного відділу, Павкер — шеф оперативного (шпигунсько-політичного) відділу, Шарін — шеф транспортового відділу, Петерсон — командант Кремля, Волович — заступник шефа оперативного відділу, Вінецький — шеф звязку нар. комісаріяту внутр. справ, Запорожець — його заступник. Всіх їх іменовано у листопаді 1935. р. — разом з Ягодою, що був тоді ґенеральним інспектором безпеки.

Процес перервали, щоби прокуратор мав час приготовити промову. Нині йтиме розправа дальше.

ВІДГОМИН МОСКОВСЬКОГО ПРОЦЕСУ В АНГЛІЙСЬКІЙ ПРЕСІ.

Коли донедавна були ще помітні в Англії симпатії до Совітів, то останній московський процес напевно їх помітно змінив. Напади на визначних англійських громадян викликали правдиве обурення й англійська преса присвячує чимало місця подіям у Совітах. „Широкий світ дивиться зі здивуванням і відразою на ці чистки, що в точних відступах йдуть одна за другою, а було їх вже чотири за минулого півтора року і які послідовно винищують совітських провідників. Можна зробити тільки два міркування і одно з них мусить бути правдиве; або люди, які творили комунізм у Росії, були від першого до останнього найбільшими дураками і драбами, які колинебудь кермували якоюсь державою, або Сталін є найбільше кровожадною бестією, яка колинебудь огидила сторінки історії. Вибирайте ту можливість, яка вам краще подобається" — пише „Івнінґ Нюз".

З тих, що творили большевицьку революцію, дуже скоро не буде ні одного при житті — крім Сталіна. Зі „старої гвардії" остали ще оба Кагановичі та Літвінов. „Найбільший дипльоматичний успіх Літвінова — пише „Івнінґ Нюз" — був той, що він дотепер ще не попав на листу обвинувачених. Цей його успіх далеко більший від усіх його підсувань у Женеві."

Як обчислює „Таймс", терор, який панує в СССР, пожер за минулий рік коло 4.000 осіб і викликав у рядах комуністичної партії счудування і страх... Більшість обвинувачених, це ті що ще вчора займали найвищі місця в партії та в державі, і коли навіть вони не мали одна-кової думки і однакової волі з диктатором, то треба ствердити, що диктатура справді в небезпеці."

Національні війська заняли Бельчіте.

Національна головна кватира повідомляє: Мароканські частини, відділи „чорних стріл" та наварська дивізія здобули Бельчіте. Використовуючи цю перемогу, національні війська заняли по черзі Альмонасід де ля Куба, гору Кармеро, Пуеблю де Аль Бортон, гору Вальса Нунез, село Кодо та чимало інших ворожих становищ.

Також на середущому відтинку національні війська зробили пролім, займаючи місцевості: Муніеса, Плеза, Плю, Кортез де Араґон і Кабас.

Минулої ночі праве крило, відбиваючи ворожі протинаступи, пішло вперед, здобуваючи Ля Пляніелю, Кабезос Альтос, Ля Муелю, Колядос де ля Ворхен, Мальтін дель Ріо, Мірабуено, Ляс Фуентес і Моневу.

ВТРАТИ.

Підчас цих операцій червоні потерпіли дуже поважні втрати: національні війська взяли 3.500 вояків у полон і здобули чимало воєнного матеріялу, м. ін. 5 совітськихповзів. Барсельонське міністерство оборони твердить, що підчас протинаступів червоні взяли деяку скількість національних вояків у полон. У повітряних боях зістрілено 7 національних літаків і 6 червоних.

ЧЕРВОНИЙ УРЯД ПОТВЕРДЖУЄ.

Барсельонське міністерство оборони стверджує, що на східному відтинку національна офензива триває дальше. Червоні мусіли евакувати Пуеблю де Альбордон, Кортес де Араґон, Муніязу та Ерміту де Сан Ґреґоріо.

Карта праці національної Еспанії

БЕРЕ ПІД ОПІКУ ПРАЦЮ І РОДИНУ.

Авас подає: Національний уряд проголосив вчора т. зв. „карту праці", зложену з 63-ох параграфів. На основі того документу держава признає приватну власність, але вважає, що капітал є на послугах держави, тому карає як злочин всі індивідуальні та збірні акти, що шкодять нормалізації продукції.

Родина, як основна комірка суспільности має природні права, яких не можна її відібрати; майна родини не можна заняти.

Держава змагатиме до того, щоб дати кожній селянській родині поле, яке заспокоїть її потреби та становитиме родинне майно.

Крім того „карта праці" обіймає постанови про охорону робітників, обмежує час праці, передбачує платні відпустки і т. п.

Блюм творить новий французький уряд.

Французький президент Лебрен приняв у четвер перед полуднем предсідників обох законодатних палат, пополудні — Блюма. Коли Блюм виходив з президентської палати, заявив: Президент поручив мені місію утворити уряд. Я рішений перевести це завдання до кінця. Буду старатись утворити уряд, якого вимагає ситуація: тривкий, сильний і здібний, щоби зібрати всі сили демократії."

Місія Блюма остільки важка, що останніми часами зросли у Франції протикомуністичні настрої, тому годі міркувати, щоби вдалось утворити уряд на ширшій платформі, з центром і комуністами.

Галицькі москвофіли та Церква.

Відношення наших „старорусинів" до церковно-віроісповідних справ (маємо на думці провід РСО та нечисленний і щораз менший гурток її інтеліґентської еліти, а не низи нечисленних москвофільських сіл) — відоме. Ототожнюючи релігію з національністю і признаючи православія інтеґральною частиною російського націоналізму, який вони ісповідують, вони мають вже згори устійнені напрямні, як ставитися до всіх справ, що доторкають гр.-кат. Церкви та її інтересів. Це їх відношення мусить бути „а пріорі" неґативне, бо унія, гр.-кат. Церква, це в їх ідеольоґії той чинник, який розбиває панросійський моноліт. Всеж, в останніх часах трапилися події, що мусіли сильно захитати досі непорушною догмою наших „старорусинів", що православія — це єдина і найтривкіша твердиня „русскости" в значінні російського націоналізму.

Заки ще прийшли відомі події у православній Церкві і ерархії в Польщі, котрі завдали тій догмі важкий удар („мішана комісія", польонізація богослужень і т. д.), галицькі москвофіли мали вже нагоду на власній шкірі відчути помилку свого вірування, а саме тоді коли на письмо „на русском літературном язике", звернене до православної митрополичої Курії, в справі продажі церковних літурґічних книг, виданих Ставропіґією та здатних також для православних, дістали відмовну відповідь у польській мові. Не згадуємо вже про фатальне враження, яке на кожного російського націоналіста мусіла зробити поведінка загалу православного духовенства у Совітах з патріярхом Тихоном на чолі, який вкінці признав большевицький уряд: якщо навіть він зробив це з тих самих мотивів, з яких „Русскій Голос" хвалив Сталіна за розстрілювання Зінов'єва, Каменєва і Иоффе („ратування Росії від жидів"), чи просто з мотивів опортунізму (леґалізація церковного життя), то всеж чолобитні голови Церкви для режіму, який організує, веде і субвенціонує безбожницький рух по всьому світі, — річ дуже прикра.

Тому було цікаво, яке становище супроти нагального нападу польського посла на Голову нашої Церкви займуть галицькі москвофіли. Адже навіть у найбільш москвофільських селах, податливих на всяку розкладову агітацію, симпатії для Митрополита Шептицького дуже значні, що признають самі москвофільські мешканці. І тому цікаво було знати, чи ненависть до українства та до Унії покажеться в них сильніша від здорового політичного глузду та інстинкту самозбереження, який повинен би відповісти їм, якого становища вимагає від

них інтерес народу, до котрого також вони належать та разом з котрим вони живуть або вадуть? Чи посміють, чи не завагаються вони станути по боці тих шовіністичних і виразно ворожих нашому народові кол польського громадянства, що посягнули на найбільшу святість цього народу, його Церкву та її духовників?

Очевидно, що реакція мусить бути негайна, безпосередня, емоціональна, викликана першим враженням, що її спричиняє, бо тільки така реакція має вартість як мірник і віддзеркалення справжніх настроїв і почувань схвильованої душі. Не має такої вартости реакція спізнена раціональними духовими процесами під впливом оглядів на практичний інтерес, хоч і такій спізненій реакції не можна відмовити деякої вартости.

Треба ствердити, що наші „старорусини“ в перший мент збентежилися і розгубилися. Чейже солідаризуватися явно з отвертим наступом на гр.-кат. Церкву — це йшло вже навіть у розріз зі старою традицією політики тієї партії! Та від чого старі випробовані методи? Ті методи, які дозволяють їм вести ворожу акцію одночасно і проти гр.-кат. Церкви і проти українства — навіть у найбільш несприятливих умовинах. А ті методи такі, щоби повести завжди наступ з „флянків“. Отже з одного боку заява вірности гр.-кат. вірі, з другого боку безоглядна і злобна атака на тих, що покликані стояти на сторожі тої віри. Очевидно, бо основи віри небезпечно було би атакувати, та й не так легко. Але лекше зробити це з єрархами, з людьми, хочби найвизначнішими. Тут можна пустити в рух скоростріл наклепів і клевети, інсинуацій і підозрінь, легковаження і погорди до тих єрархів, яких признається буцімто „своїми“, та одночасно звеличувати тих інших, що представляють тамту, іншу віру... ніби правдиву „русскую“, для котрої запопадливо приготовлюється настрої у власному громадянстві.

І саме тут виходить на верх уся хитрість москвофільських вожаків. Спершу заявляють: „ми руські свою Церкву любимо, шануємо і боремося за її права“ („Земля і Воля“ з 20. II. 1938). Сам лідер партії Ґулла відпекується, що давав матеріял до наклепів на Митрополита. Він, мовляв, жалувався у надрукованій статті на кривди „русских“ уніятів у гр.-кат. Церкві...

Що-ж він бідний сарака винен, що ті його скарги повторили „Львівські Вісти“ і „Поляк Ґреко-Католік“, та що їх підхопив потім п. Войцеховський? Де-ж тут, у таких умовинах, може бути мова про інспірування когонебудь! Так казати — це „наглая ложь“! Очевидно, що п. Ґулла не мусить знати про конференції п. Войцеховського з іншими членами РСО і віримо навіть щиро, що про ті конференції п. Ґулла не знав (не виключаємо, що ми швидше про подробиці довідались, ніж п. Ґулла!).

Розуміємо. Булоб для пп. Ґуллів і Ганасевичів ризиком виступити сьогодні проти Митрополита. Якось так склалося, що всякий виступ проти гр.-кат. Церкви чи її єрархії галицьке село ототожнює сьогодні з большевицькою пропагандою. Тут „нічево не поделаеш!“

Але далеко лекше завдання має другий офіціоз партії „РСО“, „Русскій Голос“. Це часопис, призначений для москвофільської верхівки і москвофільської нечисленної інтелігенції, що визнає російський націоналізм („триєдина Русь“, одна „русска нація“, одна російська літературна мова для всіх „русских“). Тут не треба прикидатися прихильником Унії, гр.-кат. Церкви то-що... Навпаки тут можна навіть різко накинутися на гр.-кат. Церкву та її Голову, коби тільки не переборщити!

І так п. Войцеховський в очах „Русского Голоса“ це просто добродій гр.-кат. Церкви, українства та самого Митрополита. „Г. В. объединил „украинцев“ вокруг Владыки Митрополита и поднял его авторитет в их глазах так высоко, что „украинцы пойдут за Митрополитом, куда бы он их ни повел“... („Р. Г.“ 7. з 20. II. 1938). Це нічого не мішає, що п. В. вилив на Митрополита ведро грязюки. З такими „неувязками“ москвофільські ідеольоги вміють легко справитися. Бо ось: ...„В этом последнем моменте (боротьби українсько-русскої „в церковной ограде“) как никогда ярко и наглядно сказались последствія близорукой политики „украинской“ верхушки, церковной и светской, по отношенію к русским, которая снабдила своих опонентов неисчерпаемым запасом аргументов, подчас вообще не подлежащих возраженію“ („Р. Г.“ 7 з 20. II. 1938). Отже повне і беззастережне признання стійности всіх гуртом наклепів п. Войцеховського, повторених за статтями, поміщеними в обох москвофільських газетах, та за його інформаторами з москвофільського табору! На одній сторінці можна приплескувати Войцеховському, на іншій сторінці, в тому самому „Русскому Голосі“ шумно заявляти: ...„мы не забываем что он (Митрополит) состоит Главой Церкви нашего народа. А помня об этом, мы избегаем осуждать его и не желаем, чтоби его, Главу нашей Церкви, осуждали другіе“... („Р. Г.“ 6 з 13. II. 1938). Отже в „старорусьскій“ ментальности така заява до нічого не зобовязує! Можна її скласти та одночасно признати 100-відсоткову правду наклепам п. Войцеховського!

Певне, що ситуація москвофільських вожаків неприємна і незавидна. Бо і як моглиб вони заперечити п. Войцеховському, коли він покликується на статті, надруковані в їх офіціяльних пресових органах та на їх приватні, довірочні інформації?! Правда, це останнє можнаб цинічно заперечити, але ніхто такому запереченню не повірить, коли вже всі воробці знають про дружню співпрацю деяких „деятелей“ з Секретаріяту Порозуміння і „Львівськими Вістями“?! І що зробити з тим, що увіковічнене друком?!

Навіть найпримітивніший і найбільше засклерозілий „старорусин“ розуміє вже сьогодні, що ціла ця сумна і прикра справа, як наслідок „діяльности“ москвофільської верхівки, зробила фатальне враження навіть у москвофільському середовищі, як доказ їхньої просто казкової політичної незручности і мусить мати на їх політичний престіж у майбутньому рішучий вплив. Та вони самі мабуть свідомі того, що оборона чи лише виправдання свого промаху замало. І вони підняли контр-наступ. Відгребали на своєму смітнику стару, вже зовсім заржавілу зброю, закинену вже давно навіть ними самими наївну пісоньку про історичний рід Шептицьких; перфідно-фарисейські дитирамби йдуть поруч з інсинуаціями і колючками.

Ось, яке стріливо із арсеналу москвофіль-
ських ідеольогів має знівечити в опінії [illegible]
думців авторитет Митрополита: ...„Владыка Ан-
дрей Шептицкий вступил на митрополичій
престол з определенной задачей не только [illegible]
пить унію в Галичинѣ, но и открыть ей [illegible]
Малороссію, содѣйствуя таким образом [illegible]
щенію малорусскаго народа к культурѣ За[illegible]
и затѣм присоединенію Приднѣпровской Руси [illegible]
Австріи, непосредственному или посредст[illegible]
„самостоятельной Украины под протектор[illegible]
Австріи и Германіи“... Таким чином украї[illegible]
мало послужити ...„для уничтоженія того, [illegible]
составляет русскую сущность малорусскаго [illegible]
рода и связывает его в духовном отношен[illegible]
остальной Русью“... Що це таке, що „[illegible]
ляет“ що „русскую сущность малорусскаго [illegible]
рода“, це пояснює москвофільський ідеольог [illegible]
дальшому місці: ...„Пославшіе его (тобто [illegible]
трополита — до речі: як що йде про гр.-[illegible]
єрарха, наші русскі уніяти пишуть все[illegible]
лої букви — як що про православного — [illegible]
ликої...) Ватикан, Вѣна и польскіе дѣяте[illegible]
ли одинаково заинтересованы в продвиж[illegible]
католичества на русскій Восток и в разлож[illegible]
русской нации с послѣдствіями этого в [illegible]
ческой плоскости“... („Р. Г.“ 8. з 27. II. [illegible])
Отже „разложеніе русской нації“ залежить [illegible]
на думку наших русских греко-католиків [illegible]
движении католичества на русскій Восток“, [illegible]
му з їхнього погляду Митрополит Андрей [illegible]
один первородний і неіскупимий гріх, [illegible]
що як гр.-кат. Митрополит дбає за [illegible]
Церкву та за поширення гр.кат. віри!

Тут „камень предкновенія“! Певне, [illegible]
вульгаризуємо собі проблему так дуже, [illegible]
роблять москвофільські ідеольоги, що [illegible]
ність утотожнимо з релігією, і [illegible]
признаємо за єдину „русскую“ віру, – [illegible]
очевидно мусимо дійти до таких абсурдних
висновків: значить, що хто православний [illegible]
„іпсо факто“ „русскій“ а хто не православ[illegible]
цей „розкладає“ „русску“ націю. Виходячи [illegible]
засновків ідеольог з „Русского Голосу“ [illegible]
додуматися до того, що поляки не зро[illegible]
трополита і тому ставлять йому [illegible]
Справжнє „кві про кво“!

Чогож узагалі хотять „старорусь[illegible]
льоги від гр.-кат. Митрополита? Бо [illegible]
ньому розумінні гріх Митрополита [illegible]
тому, що він, „Митрополит гр.-кат. Це[illegible]
вірний гр.-кат. вірі та хотів би [illegible]
схід, то в такому випадку питаємо: [illegible]
взагалі вдовольняти тих греко-като[illegible]
„русских“, які унійну місію утотожн[illegible]
гибіллю „Руси“?!

Чехословацько-німецькі взаємовідносини.

Прага, 8. березня 1938.

Голова чехословацького уряду д-р М. Годжа промовляв 4. березня ц. р. в парляменті. В основі своїй промова ця була відповідю на промови, виголошені німецьким канцлером А. Гітлером 20. лютого ц. р. та шефом німецького летунства, фельдмаршалом, головою ради міністрів і головою парляменту.

Відповідаючи на ту частину промови канцлера Гітлера, що звертала увагу на положення 10 міліонів німців, які живуть „у двох державах біля німецьких кордонів“, голова ради міністрів д-р М. Годжа підкреслив, що „першою умовиною міжнародніх відносин є їх ясність. Булоб кепською прислугою усьому дальшому розвиткові справ у Середущій Европі, а найгірше відношенню Чехословаччини до Німеччини, якби не проголошено ясно, що Чехословаччина та її нарід ніколи та в ніяких обставинах не можуть і не сміють допускати й не допустять втручування до своїх внутрішніх справ... Якби пояснювано заяву німецького канцлера, як справу вмішуватись до наших внутрішніх справ, спробу, що не лучиться зі засадою визнання суверенности інших держав, то чехословацька влада жалуваласб того щиро, тому, що за обновлення самостійности Чехословаччини це булаб перша спроба такого характеру і то саме в такому часі, коли в Чехословаччині робляться поважні конструктивні приготування до полагодження відносин з Німеччиною на основі коректної співпраці й цілковитого невмішування до внутрішніх справ другої держави“.

Д-р М. Годжа рішуче заявив, що колиб з якогось боку пішли спроби обмежити суверенність, то чехословацький нарід буде свою незалежність твердо і всіма силами боронити.

Коли буде добра воля, про яку [illegible]
промові й канцлер Гітлер, то важних [illegible]
до наладнання добросусідських взаємин [illegible]
між Чехословаччиною й Німеччиною [illegible]
„Потрібно сказати ясно — казав д-р М. Годжа
— що між Німеччиною та Чехословаччиною
більше перешкод характеру психольогічного
ніж характеру політичного. Коли буде [illegible]
воля з обох боків, то мусить [illegible]
цення психольогічних перешкод. Ч. С. Р. [illegible]
кавою, якої нарід не боїться [illegible]
що моглиб вести до заспокоєння. [illegible]
принесе для всіх незмірно більше [illegible]
кризи й конфлікти. Відкидаючи [illegible]
вмішуватись до суверенности нашої [illegible]
привітаємо творчу співпрацю на [illegible]
ности й невмішування.“

На цю промову д-ра М. Годжі [illegible]
в Німеччині „Deutsche diplomatisch-pol[illegible]
respondenz“ своїми завважами [illegible]
що „німці не можуть майже у [illegible]
Ч. С. Р. почувати себе, як у дома [illegible]
землі. Змінити цей стан і [illegible]
державами напруження це [illegible]
чехословацького державного [illegible]
так не бажає, як німецький нарід [illegible]
словацька держава здобула [illegible]
силами, щоб як противаги до [illegible]
національних груп не треба було [illegible]
ких сил і нарешті й сили [illegible]
зби у власній державі витворили [illegible]

Але урядові кола Чехословаччини [illegible]
на конкретні факти, що не [illegible]
німецької меншини в Ч. С. Р. [illegible]
з Ч. С. Р., котрих нараховують [illegible]
мають свій університет, [illegible]
школи з високою школою [illegible]

...оже три високі школи. Це одинока меншина ...загалі в Европі, що має високе державне ...шкільництво. Крім того німці в Ч. С. Р. мають: 73 гімназії та реальні школи, 10 учительських семинарій, 193 фах. школи, 423 горожанські (видїлові) школи і 3.233 народні школи. Будуть ...мати і свою Академію Наук, про організацію якої вже ухвалений закон. Мають вони 3.500 публ. бібліотек та 117 народовиховних установ; крім того розпочалася вже будова окремої німецької радіової стації.

От, якби так українцям у Польщі, яких є вдвоє більше ніж німців у ЧСР, щось подібне!..

Мих. Ост.



Нові пляни у волинській політиці.

Зза куліс одної політичної ляболаторії.

Варшава, 8. березня 1938.

ВОЛИНСЬКА ДИСКУСІЯ.

Волинь — стала тепер з багатьох причин ...актуальна, навіть модна. Немає сумніву, що ...причинилися до цього найбільше таки волинські ендеки — негірші „алярмісти", ніж їх ...львівські „камрати", що зуміли поставити на ...ноги майже цілу здезорієнтовану польську прилюдну опінію „осторогами" перед „розшалілою українською небезпекою".

Правда, казати, що крик волинських ендеків робить там, куди він спрямований, вже надто велике враження, значилоб переборщувати ...ми не розглядатимемо дієвої сили його політично-суспільних реперкусій. Реєструємо факт: ендеки зацікавили при помочі фантастичних метод і пресових апокаліптичних вістей — цілу Польщу справами Волині до тієї міри, що нпр. дискусія на волинські теми стала сьогодні **модною** не тільки на ґротескових „програмових" вічах ендецьких корпорантів і ...не лише на засіданнях численних кресофільських товариств (їх щораз більше), але сягнула до літературних, мистецьких та інших інтелектуальних кол, поділивши — як ось тепер — Варшаву на **юзефовців** (прихильники теперішньої волинської політики) та **напоровців** (від: напур на креси!).

Немає сумніву, що саме демаґогічний тон ендецьких алярмів піддав думку передовому польському репортажистові, авторові прецікавих імпресій з еспанського фронту, **Ксаверієві Прушинському** — поїхати в чергову репортерську подорож на Волинь. Прушинський написав про те, що там побачив, цілу книжку (вийде цими днями у Познані), а ще перед її появою опублікував у варшавських „Вядомосьцях Літерацкіх" репортаж п. н. „Була це колись багата країна", де гостро скритикував волинську дійсність, протиставивши їй давне минуле Волині з часів Острожських, розцвіт тамошньої культури, добробуту і т. д. Репортаж Прушинського викликав негайно низку полемік, реплік, контроверсій і зауважень. Уже в черговому числі „В. Л." скритикувала його п. Данілевічова; на сторінках луцького „Волиня" появився відкритий лист молодо-волинського діяча Румеля з палкою обороною волинської дійсности, врешті забрала слово сама п. Марія **Домбровська** (чи не відплата за давнішу аграрну полеміку?), яка закинула Прушинському брак знання великих, буцімто, осягів сучасної польської акції на Волині. Полеміка триває зрештою далі і переходить на щораз більше часописних і журнальних шпальт. На нашу гадку, українці могли би найкраще сказати, хто тут має рацію, бож саме їх у цих всіх висновках хочуть насильно продати у мішку, але ми, у цій інформаційній статті, не маємо наміру зголошувати своєї участи до полеміки.

ЩО ЗА ПЛЕЧИМА ПОЛЄМІКИ?

Пан Прушинський має багато рації, не можна її відмовити теж п. Домбровській, але найцікавіша є глибша **причина** тієї голосної сварки за Волинь.

Причина буде ясна тоді, коли зрозуміємо, що полеміку над одним фраґментаричним репортажем (нота бене: його автор в інших частинах книжки, не гірше від своїх противників ґльорифікує волинське сьогодні) викликали для деяких **конкретних цілей:** вона мала доказати, переконати — і переконує — людей, найперше **„впливову столицю"**, що теперішній політичний курс на Волині — ідеальний, або близький до ідеалу.

Не хочемо суґерувати погляду, що волинський воєвода, чи зближені до нього чинники інспірують оцю оборону теперішнього курсу, але ніхто не заперечить, що саме тепер сторона, яка репрезентує ідеольоґію й тактику Юзефського, перейшла до оборонного **протинаступу,** орґанізуючи м. і. **базу** своїх офензивних виїмок у найгрізнішому полі обстрілу — Варшаві.

Оце факти.

Від шістьох років виходить у Луцьку часопис „Волинь", орґан волинського воєводи. У Варшаві знали його дотепер хіба з брукових напастей „народової" преси, не вважаючи на те, що — як пише п. Домбровська — „Волинь" передруковує навіть ляйпціґські німецькі часописи. Саме цими днями редакція „Волиня" відкрила своє представництво у Варшаві, що — як зачуваємо — ладиться до активної пропаґандивної акції.

Тут же діє обєднання б. вихованців кремянецького ліцею, що енерґійно орґанізує всякі відчити з волинською тематикою і починає успішно конкурувати з анальоґічними, щодо програми ендецькими орґанізаціями на академічному терені.

Це саме можна сказати про відоме „Т-во Розвою Зем Всходніх". Це саме про „Звйонзек Осаднікуф" і його велику бурсу.

Анальоґічно слід оцінювати і хитро передуманий проект **нової „волинської організації"**, ще матиме великий обсяг діяльности й особливі привілеї, але тут саме й треба дещо докладніше придивитися цій новій роботі.

НОВЕ „СТОВАЖИШЕНЄ"...

Мотором цілої волинської акції на терені Варшави є згаданий уже молодий, талановитий волинський діяч **Зигмунт Румель**, б. вихованець кремянецького ліцею. З його ініціятиви — повновласті має цей пан широкі — вийшла концепція створити попри істнуючий польсько-український Союз „Млода Весь — Молоде Село" — нову, окрему, цупку орґанізацію з осідком у Варшаві, якої мета більш-менш

ЮЛІЯ КІЦЕРА.

ОБІТНИЦЯ.

Коли священник благословив Марію й Олексу, промінь сонця продер захмарене небо й через маленьке закратоване віконце вгорі церкви впав на голови новоженців, прибравши форму хреста.

— Недобрий знак — сказала сусідка Марта. Тільки завжди оптимістично настроєна Ганна відповіла:

— Але, не говоріть дурниць, кумо, — власне то пан Біг благословить їх, посилаючи їм у цю хвилину сонячне проміння, а що воно виглядає на хрест — то тому тільки, що відбиває крати, на вікні.

І коли минув рік, а Марія з Олексою вславились, як найдобірніша пара на селі, всі визнали, що Ганна мала рацію.

Вони мало були подібні до подружжя, скорше до наречених, що перед хвилиною визнали одне одному своє кохання. Олекса користав з кожної нагоди, щоб допомогти своїй молоденькій подрузі в усіх її господарських клопотах, старався відгадати кожне її бажання, щоб сповнити його, — і тоді погляд Марії, ніжний і вдячний казав йому більше, ніж слова, на які Марія вікола не була щедра.

Навіть батьки Марії, які довго не годились віддати свою одиначку, власницю багатого поля за бідного сироту Олексу, — тепер і вони не жалували, що дали згоду на шлюб молодят. Олекса був неоціненим робітником у господарстві, добрим сином для старих і ніжним мольвіком для їх долі.

Ніщо не захмарювало їх щастя і нераз забобонна Марія казала:

— Старі люди кажуть, що за велике щастя часом людина платить пізніше ще більшим горем.

А Олекса, самовпевнений і веселий, сміявся з неї або радив піти помолитись до каплички Пречистої Діви, що стоїть за їх селом на роздоріжжі.

Біля цієї каплички вони визнали собі кохання і обіцяли ніколи не зрадити його. Пречиста також слухала, як Марія, привівши сюди батька, присягала, що відбере собі життя, якби він не згодився на її шлюб з Олексою.

І обоє вірили, що їх свята патронка ніколи не залишить їх без своєї опіки та потіхи.

Аж надійшла світова завірюха... Коли проголосили мобілізацію, ніякий внутрішній голос не підшепнув Марії, що це наближається розплата за її щастя. Вона так певна була свого Олекси та його кохання, так вірила, що немає сили, яка відірвалаб його від неї.

Тимчасом за кілька тижнів Олекса пішов до війська. Марія ходила, як сновида, нічого не бачила й не чула довкола себе. Вона була повна розпуки, перед розстанням із чоловіком і не слухала заспокійливих своїх батьків, сусідів й самого Олекси, який старався триматись мужньо, хоч видно було, як тяжко йому це йшло.

Напівпритомну притулив її до себе Олекса востаннє — і аж коли Марія почула цей чужий і ворожий для неї запах грубого сукна його однострою, вона трохи опритомніла:

— Пиши мені часто, коханий, щоб легше було нам обом переносити розлуку, а я буду молити Бога, щоб дав мені сили дочекатись тебе.

Маріїні очі, повні розпуки й безмежного болю, договорили йому те, чого вже не всилі були сказати уста.

Жадібно впилась в нього очима, здавалось їй, що може хоч поглядом своїм затримає його при собі ще кілька зайвих хвилин... Та дарма — ґрізна потвора, повна зеленкавих постатей, з яких вона бачила лише одну, зникла за крутим поворотом.

Марії здавалося, що навколо неї простяглися грубі сірі мури, за якими десь може й є життя, люди, радощі, сонце, але до неї це все вже не доходить, здавалось, біль, що рвав їй серце, відокремив її від усіх його проявів життя.

Від часу розлуки з Олексою вона жила тільки його листами, він писав їй про себе і про темні переходи в горах і про бої, в яких він досі ще не був ранений, і про те, як йому бракує її і про надію скорої відпустки, на яку він так тішиться.

Кожного полудня можна було бачити Марію коло порога хати. Вона чекала на листоношу, якому вже здалека подавала знаки, питаючись, чи є для неї лист, а коли він вимахував білим трикутником, вона бігла назустріч і ледве подякувавши спішила до хати, щоб на самоті прочитати лист коханого.

І в кожному листі Олекса обіцяв їй, що він вернеться, просив вірити йому і присягався, що не забуде про неї, кудиб не закинула його нещасна доля вояка.

Так писав він і в останньому листі, після якого замовкли.

(Докінчення буде).



гака: обєднати у спільних організаційних рядах польську й українську інтелігентську молодь Волині у спільній праці для одної батьківщини. П. Зигмунт Румель зібрав біля себе численний гурт людей, з якими вже від кількох місяців відбуває організаційні наради і збори. Ціла ця акція йде під гаслом: „працею на кресах і втяганням до неї українських мас будуємо монаршову Польщу!" На дискусійні вечорі „волиняків" запрошують якнайбільше „поляків з кресів", а серед українського студентства заздалегідь шукають кандидатів на співпрацю.

Яка буде назва цього чергового політичного новотвору, — покищо невідомо, але статут організації вже готовий у подробицях. З цього готового статуту, до якого слід вписати тільки офіційну назву т-ва, довідуємося, що місцем осідку т-ва буде Варшава, тереном діяльности — ціла Польща. Ціль союзу: „виховання повновартісного громадянина Р. П., що був би готовий і вмів виконувати службу на кожній стійці, що розумів би історичні завдання Річпосполитої." Далі: „Необхідність уводити у життя держави сили й вартости братніх національностей, що співживуть на східних і півд.-східних землях Р. П."

Реалізація накреслених цілей йтиме ріжними дорогами, отже через співпрацю членів союзу в ріжних секціях, суспільних організаціях, видавництвах, народніх університетах і найважніше: через широку, бо субсидіовану офіційними чинниками допомогову акцію створених для цього стипендій, кас, відпочинкових осередків, вакаційних таборів суспільної праці на селах, врешті пресово-пропаґандової діяльности.

ЧИ НОВА СПРОБА ВДАСТЬСЯ?

Не входячи в закамарки організаційного схематизму тої нової „волиніяди", розглянемо конкретне питання: чи акція п. Румеля вдасться?

Здається, так. П. Румель і його товариші це не є оці ріжні ігноранти з ендецькими фантастичними ере-міркуваннями в українській справі. Навпаки, „румелівці" — це фанатики своєї ідеї „співжиття". Вони знають історію України, літературу, знають село, говорять тільки по українськи, не хочуть — як кажуть — нікого польонізувати. Алє щоб бути їхнім приятелем, — треба бути членом їхньої організації, невтральним бути не можна! І звідси зрозумілими стають оці куріозні випадки на волинських селах, де українського юнака зі значком „Млодей Всі — Молодого Села" у клапі свитки ніхто не чіпає за українську ґазету тоді, коли інших за це саме суворо карають.

Організатори нового волинського союзу, що передусім творять у приспішеному темпі залізну молоду ґвардію теперішнього волинського режиму на варшавському терені, хочуть мати для успіху своєї акції чимскоріше у своїх руках українську академічну молодь з Волині, так, як давно зробили з деякими селами. Нам відомо нпр., що всі українські студенти-волиняки, які мешкають здебільша у бурсі „Звйонзку Осаднікуф Кресових" дістали пропозицію вписуватись до нової організації з безобиняковою умовиною: з нами або проти нас, отже геть!

Ми могли би вже тепер навести багато українських прізвищ, що — хоч-не-хоч — пішли на цю акцію і поволі мають ставати знаряддям у чужих руках. Коли третього виходу для волинської академічної молоді немає — найважніша річ у тому, щоб вона отим знаряддям не стала. **Т.**

Що писало „Діло" 50 років тому

Ч. 47. Понеділок, 12. березня (29 лютого) 1888.

У СПРАВІ ГРЕКО-КАТ. ПАТРІЯРХАТУ У ЛЬВОВІ.

Появилися були у пресі чутки, що мадярський примас, кардинал Сімор погодився на проєкт римської курії, щоб греко-католицькі єпископства у Пряшеві та Ужгороді прилучити до львівської митрополії. В цьому числі „Діло" наводить спростування, яке появилося в мадярському щоденнику Egyetertes, а саме, що кард. Сімор з цілою рішучістю відкидає такий проєкт, бо уважає, що це булоб нарушенням прав мадярської церкви і державного права Мадярщини.

ПРИЧИНА ГАЛИЦЬКОЇ НУЖДИ.

В дальшому рефераті книжки Ст. Щепановського п. н. „Нужда Галичини в числах" — „Діло" підкреслює, що „Галичина витворює розмірно до числа своєї людности найменше хліборобських плодів, тобто найменше поживи. Галичина є сьогодні тим, чим була перед сорок літами Анґлія, тобто найбіднішою і найнужденнішою країною на цілій земській кулі. До цього неприродного і ніде нечуваного стану звикли у нас керуючі сфери вп до чогось, що так повинно бути. Їм здається, що бараболя, капуста без мясти та інші подібні охлапи є природним і зовсім правильним харчем людности і що сама провидіння призначило вже сіно для коня, бодяки для осла і охлапи для хлопа... Цей стан є причиною всіх наших сумних економічних відносин, є висловом цілої нашої немочи і нужди. Павперизм люду зводить цілу країну на жебранину".

РОСІЯСЬКИЙ КОНСУЛЬ І „СТРАХОПУД".

Львівський дописувач петербурського польського часопису „Край" написав про те, що російський консуль у Чернівцях, Дімітров, посилаючи передплату на гумористичний часопис „Страхопуд" написав своє бажання на переказі по німецьки. Редактор „Страхопуда" відписав на те, що передплати не може приняти, бо консуль повинен був написати по російськи. Дімітров заявив у своїй відповіді, що коли мав писати „рутеніш", то мусів би в Австрії користатися щонайменше в десяти мовах, в польській, чеській, хорватській та інш. Така відповідь дуже вразила львівських „обєдинителів", бо як російський консуль може робити ріжницю між „рутеніш" і „руссіш".

ДРУЖБА МІЖ РОСІЄЮ Й НІМЕЧЧИНОЮ.

„Журналь де Ст. Петербург" довідується з доброго джерела, що в останніх днях відбувалася між Петербургом і Сан Ремо (там перебував новий німецький цісар) дуже оживлена виміна телеграм, в яких обі сторони висловлювали собі симпатію та дружбу. Це вказувалоб, що дружба між Росією та Німеччиною закріпилася і мир для Европи забезпечений.

В обороні Церкви та її Голови.

АНГЛІЙСЬКІ УКРАЇНЦІ ПРОТИ НАПАДУ НА МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО.

Дня 11-го лютого ц. р. Українське Бюро в Льондоні та Український Клюб у Манчестер, дві установи, біля яких гуртується все українське життя в Англії, вислали письмо на руки Й. Е. Митрополита Шептицького, в якому з обуренням напятнували негідний напад посла Войцеховського на Князя Української Церкви.

(УКБЮРО, Льондон.)

ЦЕЙ ВОРОЖИЙ ВИСТУП ЩЕ БІЛЬШЕ ОБЄДНАЄ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД...

Повітовий Народній Комітет Українського Національно-Демократичного Обєднання в Коломиї вислав до Ексц. Митрополита письмо з висловами синівської любови й пошани та щирої відданости. „Ворожий виступ посла Войцеховського — пише ПНКомітет — ще більше обєднає український нарід коло прадідної віри і Церкви та коло найвищого її Достойника."

ЗАЯВА ГРОМАДЯН СУДОВОЇ ВИШНІ.

Громадяни Судової Вишні, зібрані на Просфорі 15-го лютого ц. р. в числі 250 осіб, та представники місцевих і окружних установ ухвалили у справі напастей посла Войцеховського на Митрополита Андрея резолюції, в яких висловили своє обурення з приводу цієї нечуваної напасти і заявили Владиці свою любов та привязання.

З відчитової салі.

Дня 9. ц. м. відбувся виклад в Т-ві Українських Кооператорів інж. Іларія Ольхового на тему: **Стан і потреби кредитового виду кооперації.** Підхід до теми викладу, розложення і обрібка його тез та переконливий спосіб вислошення викладу вповні заслуговували на рясні оплески, якими зібрані нагородили прелеґента по більш як годиннім його рефераті. Референт обговорив усі проблеми звязані з грошевою господаркою, організацією і технікою кредитової кооперативи, оживлення діяльности кооператив, потребу фахового вишколу та відмолодження персонального складу теперішнього проводу в більшости наших Українських... Цифровим матеріялом послугувався прелеґент ощадно і то лише для характеристики всієї ділянки стану українських кредитових кооператив.

В дискусії по рефераті насвітлено окремі які важніші справи, що відносилися до ... юстевої акції, кредитової політики та організації нових кредитових кооператив.

Слідуючі сходини в Тов. Укр. Кооператорів відбудуться в суботу 12. березня з год. ... і будуть присвячені памяти В. Райфайзена з нагоди 50-річниці його смерти. Реферуватиме д-р К. Коберський.

БУВШИЙ ПРЕЗИДЕНТ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ГУВЕР У ПОЛЬЩІ.

У четвер пополудні приїхав з Берліна до Познаня б. американський президент Гувер. Його повитав президент міста і голова польсько-американської торговельної палати. ... Гувер відвідав примаса кард. Гльонда.

Коло півночі виїхав Гувер до Кракова, куди приїхав рано.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ЛІГИ НАЦІЙ.

Вашингтонський уряд виступив проти проєкту американської ліги націй, що його висунули уряди Сан Домінґа та Колюмбії. Злучені Держави змагають мабуть до того, щоб ... їх політика залишилась незалежна.

З українських справ у Варшаві.

ЛЕҐАЛІЗАЦІЯ КОРПОРАЦІЇ „ЗАПОРОЖЖА".

Академічний сенат університету Й. Пілсудського на засіданні 23. лютого ц. р. залеґалізував українську студентську корпорацію „Запорожжа", що від кількох років не могла добитися формального визнання її університетською владою. Куратором корпорації іменовано **проф. Мирона Кордубу.** Таким робом існуватимуть від тепер при варшавському університеті два українські студентські товариства: допомогове — У. С. Г., та новозалеґалізоване — строго ідеологічне „Запорожжа". Ідеольогічні рями корпорації випрацювала група молодих журналістів-державників, якої пресовим органом є „Трибуна Молодих" у парисьому „Тризубі".

ЗБІРНА УКРАЇНІСТИЧНА ПУБЛІКАЦІЯ.

Під кінець ц. м. вийде у Варшаві (у в-ві „Політика") нова україністична публікація з ділянки меншинної політики. Книжка матиме три частини. Першу — про національну політику в Галичині — написав **Олександер Бохенський,** другу про господарські справи тої проблеми — **гр. Лось,** у третій займається проблемою повнетеізму **ред. Бончковський.**

З КУЛЬТУРНОЇ ХРОНІКИ.

В Українському Науковому Інституті відбувся 2. ц. м. цікавий виклад проф. Р. Смаль-Стоцького на тему: Розвиток значіння слів.

На недільних зборах мистецького гуртка „Спокій" п-і Н. Дорошенко б. артистка держ. драматичного театру в Києві розказувала про свої досліди над українською костюмольоґією.

КНИЖКА ПРО КРИМ.

Накладом орієнталістичного квартальника „Всхуд" вийшла нова книжка п. з. „З історії Криму". Автор тої публікації, **д-р А. Зіхні Сойсал,** варшавський кореспондент турецьких щоденників, обговорює з особливою увагою культурні взаємини Криму на тлі його політичної історії. Форма твору — радше публіцистична; зміст викликує серед знавців Криму багато застережень. **КТВ.**

„Все для Рідної Школи!" — За цим гаслом повинні йти діла. Чи ви сповнили вже свій обовязок і післали дар на коляду Рідній Школі? Адреса: Рідна Школа у Львові, вул. Сикстуська ч. 46

Економічний огляд.

ПРОБЛЄМА ПЛАТЕНЬ.

СУПРУГА ПРОПАГУЄ КАМПАНІЮ ЗА ПОПРАВОЮ МАТЕРІЯЛЬНОГО СТАНУ СЛУЖБОВИКІВ.

Проблєма платень усе стає гостріша, коли коньюнктуральна лінія сильніше зростає або паде, що має свій вплив знову на рівень заробітків. Франція недавно перейшла з цього приводу тяжке потрясення, а також в інших державах — крім держав тотальних — працюючий світ старається капіталізувати кінець криза і покращання господарського положення в ріжних дядинах, домагаючись відповідного поліпшення свого матеріяльного стану. У Зл. Державах П. А. найшли працюючі міцного союзника в особі самого президента Рузвельта, який на зріст заробітків, а разом із тим покупної сили широких мас населення, кладе велику вагу.

В Польщі нема тепер назагал поважніших рухів серед працюючих за підвишкою заробітків, бодай не мають ці рухи радикального характеру у формі страйків, тощо. Та це не свідчить про вдоволення працюючих істнуючим станом. Про це говорить хоч би лектура професійної преси, де справа заробітків нераз буває темою друкованого там матеріялу. Діло в тому, що ціни багатьох артикулів — особливо артикулів першої потреби в останніх двох роках, піднеслись, себто інакше: покупна сила гроша у відношенні до багатьох артикулів обнизилась. Через те змінилось відношення реальної вартости платень до їх вартости номінальної. А потім: заробітки в Польщі взагалі дуже низькі, коли рівняти їх із заробітками на заході.

Коли взяти під увагу дані Гол. Статистичного Уряду у Варшаві, проголошені в „Малім Стат. Річнику" за 1937. р. (новішого ще нема), то треба признати, що вказівник (індекс) заробітків не залишився в Польщі на місці від часу, коли кріза осягнула своє дно. Цей вказівник, бодай у табелі робітників у великому і середньому промислі, виказує тенденцію зросту і то зросту постійного. Це треба вважати причиною, що проблєма заробітків у Польщі не виявляє гостроти. Незначні конфлікти на цьому тлі, які тут і там появляються (ось як нпр. недавно на нашому терені в друкарській бранжі), кінчаються швидко і з користю для працюючих.

В останньому часі виринула проблєма заробітків **на українському ґрунті**. Порушила цю проблєму перша „Кооперативна Республика", щоправда ще у квітні м. р. У статті „Треба подбати і про них" згаданий журнал звернув увагу на те що в міру, як кращає господарське положення кооператив, повинна теж поліпшуватись доля кооперативних працівників. „Не закриваймо очей на факт, — писала „К. Р." — що розвиток кооперації в нас у великій мірі був можливий коштом недокормлення, недоодягнення, взагалі безприкладно низької винагороди для наших робітників (умових та фізичних). Хто мав колинебудь нагоду інформувати чужинців про стан нашої кооперації і назвав при цьому платні, що їх одержують працівники нашого кооперативного апарату, як в місцевих кооперативах, так і в союзах, той знає, яке зачудування викликують ці інформації в чужих людей. Їм трудно навіть зрозуміти, як можна працювати при таких умовинах винагороди праці. „Кооп. Республика" закінчила свої завваги зазивом до установ і союзів, які вже вилікувались з наслідків крізи, щоб вони поставили точкою своєї чести поправити також матеріяльне і правно-професійне положення своїх працівників.

Тепер знову підняв голос у цій справі „Службовик", (лютий 1938. р.) орган Союзу Українських Приватних Урядовців, у передовиці „Ціни ростуть — платні стоять!" Орудуючи даними „Вядомосьці Статистичних" про буджет родини умового працівника (зріст загального вказівника видатків на 2.5 прц. від грудня 1936. до грудня 1937. р. у Варшаві), „Службовик" — після кількох загальних заввал дотично закордону і Польщі — обговорює заробіткові відносини в **українських установах і підприємствах, кооперативних і приватних.** „Службовик" підкреслює диспропорцію між заробітками рядових працівників і директорів (бувають — пише він — ріжниці як 1:10, або навіть гірше), згадує про „неморальний розріст додаткових нагород директорів, що висотою своєю нераз дорівнюють офіційним платням", тощо. Врешті кінчає „Службовик" зазивом, щоб зорганізовані члени СУПРУГА почали продуману кампанію за поправою свого матеріяльного стану, маючи на увазі особливо найнижчу винагороду своїх товаришів і товаришок.

Нема двох думок про те, що цю справу повинні полагодити скоріше ніж вона дозріє до зайвої гостроти. Правда — наше господарське життя, наші підприємства кооперативні і приватні, назагал є щойно на дорібку. Вони мусять думати про те, щоб створити собі сильні фундаменти, щоб станути твердою ногою і забезпечити себе від небезпечних можливостей заломання. Проте ця турбота мусить іти в парі з турботою за тих, що нерідко з самовідреченням досі працювали, що в будову цих підприємств вклали чимало труду, знання, доброї волі. Зрештою: чи збільшення покупної сили українського працюючого світу у великій мірі не скріплює нашої торговлі, промислу і ремесла, куди цей гріш дуже часто вертається в заміну за продані товари чи послуги?

Вважаючи проблєму заробітків працюючого українського загалу одного зі складових частин загально-господарської нашої проблєматики, треба сподіватись, що вона найдеться швидко на столі управ і самостійних підприємців нарівні з іншими пильними справами, які ждуть негайного вирішення.

В. Н.

—o—

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

ПОЛЯКИ І ЖИДИ. — НЕ ГРОЗЯТЬ. АЛЕ ПРОМОВЛЯЮТЬ ДО РОЗУМУ.

В генеральній дискусії над буджетом у сенаті порушив сен. Петрażицький питання відношення поляків до жидів. Зі змістом його промови варто познайомитися.

До жидівської проблєми — заявив сен. П. — підходжу з повною охотою, бо розумію, що йде тут про живих людей, а не про мертві предмети. Говорив я вже колись, що існують два залізні соціольогічні закони, які мають рішальне значіння для жид. справи в Польщі. Перше: **якщо туземці дозрівають до економічної діяльности, то наплиновий нарід**, що досі виконував у даній державі економ. функції мусить уступити. Друге: якщо дані явища лежать на лінії **історичних конечностей**, то спротив цим конечностим викликує **патольогічні процеси**, вдаряючи передусім у тих, які протиставляться цим конечностям.

У психіці польського народу доконався величезний перелом. **Польський нарід стихійно прямує до торговлі і промислу, до економічної діяльности.** З цим моментом **доля жидів у Польщі пересуджена**. Їх становище буде з місяця на місяць, з року на рік гіршати, аж будуть вони мусіли вмемігрувати. Але жиди здебільша не орієнтуються в ситуації, виступають проти історичної конечности і викликають ще гірші протижидівські настрої. Колиб жиди були державною нацією і гдиби наплиновий нарід поступав з ними так, як жиди в Польщі, то тоді жиди напевно не годились би з таким станом. Світове жидівство дає міліони на утримання польських жидів. Який некорисний цей видаток. Справа тут програна, отже ці гроші тільки загострюють ситуацію. Чи не краще призначити ці гроші на студії і реалізацію жидівської еміграції? Нема сили, яка обернула би листки історії. Ми, старше покоління, зв'язані морально, або матеріяльно, або навіть посвояченням з жидами. Але на зміну йде молоде покоління, що з більшою неуступчивістю боротися буде за „ународовлення" торговлі. Не маю ненависти до жидів, навпаки, хотів би я, щоб цей історичний процес перейшов як мога без болю. Жиди повинні мої слова спокійно обміркувати, а може прийде день, коли засядемо спільно до одного стола, щоб також спокійно цю проблєму розвязати.

КОРОТКІ ВІСТИ.

— Праці **комісії** для справ господарського інтервенціонізму в Польщі, яка відбула **за днях 2-ге з черги** засідання під проводом Ч. Кляриера, мають потривати **кілька місяців**.

— **Суспільна Обезпечальня** устійнила курси вартісних паперів, що їх прийматиме **на сплату залеглих обезпеченевих складок**. Устійнені курси важні до кінця березня н. р., а курс 3%-премової інвестиційної позички тільки на 10 днів (тепер зол. 85).

— В деяких галузях промислу і ремесла в Польщі, головно в металевій і будівельній бранжі, **брак спріваців**. З цього приводу преса висказує думку, щоб дозволити ремісникам брати **плату за науку**. Тільки 1/8 управнених до навчання промислових і ремісничих учнів — тримає їх (на 120.000 тільки 42.000). Польща потрібує річно 50.000 учнів, а має коло 30.000.

— Ремісничі **цехи** можуть поширювати свою діяльність і **поза свій повіт**, основуючи за дозволом воєвідства свої філії або делєгатури. На жаль українських цехів нема.

СВІТОВА ХРОНІКА.

ВЕСНЯНІ ТОРГИ В ЛЯЙПЦІҐУ. — ВИСТУП МІН. ФУНКА. — СПРАВА КОЛЬОНІЙ.

В німецькій і закордонній пресі, а також у польських газетах, багато уваги присвячено цьогорічним весняним лайпціґським Торгам. На цю увагу заслуговують вони своїми цьогорічними рекордами в кількости і якости виставлених експонатів, у кількостевій участи заграничних виставців з 32 держав, а також цією великою вагою, що її кладуть гітлерівські кола на цю традиційну господарську імпрезу.

В день відкриття 6. ц. м. писав Людвик Фіхте, віцепрезидент лайпціґського ярмаркового уряду у провідному гітлерівському органі „Фелькішер Беобахтер" м. і. ось-що: Так само як кожний лайпціґський ярмарок під патронатом націонал-соціялістичного господарського проводу від 1933 р. мав сповнити особливе завдання, так і Торги в 1938 р. мають таке особливе завдання сповнити. Вони мають прислужитися обзброєнню підприємств доцільними машинами, апаратами, знаряддям і т. і., щоб найоставніше підприємство сповнило все, що від нього вимагають у рамцях чотирирічки. Все, що нове й оформлене зродилось у лябораторіях, фабриках і майстернях, мусить швидко дістатись у руки тих, що при помочі цих новин зуміють збільшити і поліпшити господарські осяги Німеччини.

Немалий відгомін у пресі найшла промова міністра господарства Функа на відкриттю Торгів. Міністр підкреслив значіння господарських заходів німецького націонал-соціялізму для світового господарства, а також великі обороти Торгів (минулого року майже пів міліярда марок, з чого 163 міліонів припало на експорт). Німецька господарська політика дуже велике значіння прикладає до заграничної торговлі і до покращання торговельних та платничих умовин у взаєминах зі закордоном. Окрему згадку присвятив мін. Функ справі кольоній, яка висунулась тепер на чоло німецьких постулятів.

КОРОТКІ ВІСТИ.

— **До втечі від франц. франка** прилучилась тепер **втеча від амер. долара**. Причиною того є внутрішно-американські відносини: ослаблення коньюнктури, щораз то нові несподіванки на біржах, загальний стан у відношенні капіталістів до през. Рузвельта, чутка про дальшу девальвацію долара, тощо.

— Ухвалений франц. парляментом закон про створення **національного оборонного фонду** ... зовнішньої політики 8 до 10 міліярдів ... це операція, що **не тільки матиме фінансово-політичне значіння, але** передтичне, зм'якшуючи дуже сильно Франції повітрі.

— Проголошена англійським канцлером ... новом **лібералізація кредитової політики** викликала широкий відгомін у світі. Зокрема вона надії серед тих держав, що відчувають капіталу (м. і. Польща за інвестиціями). ... що англ. капітальний ринок відкриється ... щораз ширше для корисних і певтових прав... господарських емісій.

—

З економічної літератури.

„ЕКОНОМІЧНИЙ СЕМІНАР" ПРИ УКРАЇНСЬКОМУ НАУКОВОМУ ІНСТИТУТІ. Ч. 3. ПРАЦЯ СЕМІНАРУ в 1936/37 р. — Варшава 1937.

Людина, що цікавиться українською економікою, з вдоволенням перечитає це звідомлення з праць Семінару при УНІ у Варшаві. Містить воно короткі зміісти рефератів, що відбулись від 5. листопада 1936 р. до 21. червня 1937 р. і подає хід дискусії над рефератами. З ними рефератами виступили: **Гл. Лазаревський** („Конституція СССР і Україна" і „Земельний устрій в УССР та його перспективи"), **І. Липовецький** („Морська торговельна фльота УССР" та „Минуле і сучасне українських портів"), **проф. В. Іваниc** („Хемізація сільського господарства СССР"), **проф. Б. Іваницький** („Сучасний стан лісової господарки й торгу в европейських країнах"), **Е. Ґловінський** („Прибутковий податок у СССР") і **інж. М. Дерябленко** („Українська Соціялістична Госп. Асоціяція"). Як видко вже з наведених наголовків у рефератах — тематикою вони зв'язані були майже виключно з наддніпрянськими землями і їх господарством. І це не випадкове. Всі праці цього Семінару, починаючи від 1930-31, себто від тоді, коли він повстав, з малими винятками зв'язані з СССР чи пак УССР. Має воно деяке своє оправдання і безперечні прикмети (треба ж пізнавати життя і побут українського народу в Совітах). Але добре булоб, колиб Екон. Семінар присвятив деяку увагу також економіці Надднѣпрянщини і Волині.

—o—

Сторінка без політики.

Дух у громадськім будинку.

ЧОЛОВІК, ЩО ЗАПОВІВ СВОЮ СМЕРТЬ.

В Атен повідомляють, що у грецькому селі Рупакі трапилася подія, яка захвилювала не лише цілу околицю але й ширші кола грецького громадянства.

Недавно скликав один заможний і загально шанований селянин Яніс Косавос усіх свояків та сусідів із цілої околиці до себе і зложив їм оригінальну заяву.

— Я помру ще сьогодні — заявив Косавос. — В ночі бачив я привид, який повідомив мене про мою близьку смерть. Якась таємнича сила піднесла мене до гори і жбурнула відтак до землі. Одночасно відчув я, що моя смерть уже десь близько мене.

КОСАВОС ДОТРИМАВ СЛОВА.

Запрошені свояки і знайомі докладали всіх зусиль, щоб старого селянина заспокоїти. Вони знали, що він цікавився ріжними надприродними явищами і думали, що його нічна пригода була лиш виливом перечуленої уяви. Одначе Косавос не дав себе переконати.

— Якщо не хочете мені сьогодні повірити — заявив він — то дістанете по моїй смерти від мене знак, який переконає ваше недовіря.

Сусіди похитали головами й покинули дивного старця. Ніхто не мав найменшої причини побоюватися що до стану його здоровля, бо не зважаючи на старий вік, був він ще незвичайно здоровою і сильною людиною. Та найближчого ранку розійшлася по цілій околиці вістка, що віщування старого селянина сповнилися. Його знайшли ранком у ліжку мертвого. Лікар ствердив, що причиною смерти був серцевий удар. Здавалося, що сама смерть зовсім буденна подія, просто звичайний випадок.

Та вже чергової ночі трапилася подія, яка мале село зробила найславнішою місцевостю в цілім краю.

Після смерти Косавоса, який не мав жінки, запечатали й замкнули його дім. Коло півночі почули сусіди, з кімнати небіжчика якісь несамовиті галаси та стукоти. Здавалося, що хтось пересуває важкі меблі з їх первісного місця і перевертає їх.

Найближчого ранку пішли оглядати мешкання помершого. Замки й печатки були ненарушені.

В кімнаті, в якій помер старий Косавос меблі були попереверитані, начеб там якийсь дикун серед ночі шалів. Одначе в кімнаті не бракувало навіть найменшого кусника.

І ЖАНДАРМИ ВТЕКЛИ ПЕРЕД ДУХОМ.

Несамовиті, таємничі явища повторялися кожної ночі, хоч дім докладно берегли і в ньому не було ніякої живої душі. Серед населення настало таке велике схвилювання, що вкінці жандармерія під напором домагань населення перевезла меблі небіжчика до громадського будинку. В домі помершого було тієї ночі зовсім спокійно, зате духи перенеслися до громадського будинку. Тоді жандарми рішили самі цілу ту справу прослідити. Вони думали, що все таки якимсь чином сільські гульвіси дозволюють собі на такий поганий жарт. Двох жандармів рішило переночувати серед „несамовитих меблів". Одначе в півночі мали вони таке несамовите видовище, меблі з такою жахливою силою літали по кімнаті, що оба жандарми втекли напів мертві зі страху із зачарованої кімнати.

Несамовиті історії з Рупакії набрали такого розголосу, що вкінці дійшли до відома урядових кол в Атенах. Також усі часописи заповнилися описами таємничих подій і називають дивне явище з Рупакії дивоглядом Пельопонезу.

До Рупакії приїхала спеціяльна слідча й наукова комісія, але досі не вдалося їй вияснити тайни „зачарованого" села.

—o—

„Дикий край".

Ще в 1875. р. багато людей в Европі уявляло собі Америку, як край дикунів, індіян, ковбой... Це й тоді Ню-Йорк був величезним ... Дня 11-г ...ими прегарними будівлями та мо- Льондові та (на тодішні часи) улаштуваннями. На дві установи переконання й недовіря европейців ське життя в уладили чи не найкращий жарт, Е. Митропол ...дь і колинебудь уладив. Автором ренням напи був славний американський актор цеховського ...ри. Підчас своєї гостини в Англії і запобіги своєму найкращому прия- ІЦИ ВОР телеві Ле багато про американські ... ьвовуючи їх у незвичайно пестрих ...

Пов... Націо... ...ж згодом Филип Ле приїхав до Ню-[Йорку], запросив його Сотери на бенкет, в якому мали взяти участь найкращі громадяни міста й головачі. І справді той бенкет відбувся, але він був знаменито заінсценізований Сотером, який зібрав гурток знайомих, щоб вони відіграли перед англійським гостем сцену „справжнього американського бенкету".

Кожний із гостей поклав на тарелі величезний револьвер. Стурбувало воно трохи англійського джентельмена, який запитав свого приятеля, що воно означає.

— Такий уже в нас звичай — відповів найповажніше у світі Сотери. — Ми маємо сильно розвинене почуття чести й тому не розстаємося зі зброєю.

Коли підчас бенкету один із гостей розлив юшку на скатерть, губернатор стейту Ню-Йорку, який сидів напроти нього, не видержав і засміявся. Тоді незручний гість ухопив револьвер і засипав губернатора стрілами. Губернатор вийняв ловецький ніж і кинувся на противника. На щастя „дрібне непорозуміння" вдалося якось поладнати. Зайве булоб додавати, що англійський гість, який пізнав „справжні американські звичаї", почувався трохи збентежений.

Вкінці счинилася нова бійка на ножі й револьвери, яку гості дуже реалістично відограли. Англієць радив покликати поліцію. На те дістав відповідь, що в Америці ніколи цього не роблять і що трупів може з кімнати винести прислуга. Бенкет відбувався далі. Филип Ле мав уже в душі вироблену думку про американські звичаї.

Вкінці прийшла черга на тости. Англійський гість виголосив промову, в якій вихвалював прикмети Америки. Одначе в одному місці промови якийсь сенатор дослухався образливих для себе натяків і візвав промовця до двобою на ножі. Інші гості станули в його обороні і тоді счинилася ціла авантура. Хтось стягнув скатерть разом із посудиною на землю, хтось розбив лямпу і серед темноти лунали вигуки та стріли „сметанки нюйорського товариства".

Коли вкінці засвітили світло, виявилося, що англійський гість сидить під столом і трясеться зі страху. Щойно тоді вияснили йому ситуацію. Винесені передтим трупи вернулися на салю. Цілий Ню-Йорк сміявся з того жарту кілька літ, але Филип Ле таки довідався вже чогось про Америку і її життя.

Жінки можуть літати даром.

Очевидно в Америці можуть літати жінки даром. Деякі летунські підприємства ввели недавно на своїх летунських лініях новий засіб пропаганди, а саме вони проголосили, що жонаті мужчини, які куплять летунський білет із Ню Йорку до Шікаго, можуть брати зі собою своїх жінок без ніякої доплати. Значить, жонаті мають право на підставі своїх білетів заняти два місця в літаку. Ця полекша обовязувала покищо тільки в лютім.

Обчислення, що їх летунські підприємства поробили за місяць лютий, перейшли всі їх сподівання. На всіх лініях занотували рекордове досі число пасажирів. Жінки, які досі залюбки відмовляли своїх чоловіків від подорожей літаком, побоюючися за їх життя, переконалися тепер, як гості, про повну безпеку подорожі на всіх лініях. Учасниці безплатних подорожей заявили, що на будуче дозволятимуть своїм чоловікам відбувати летунську подорож навіть на найдальших віддалях.

—o—

ВЕСЕЛЕ.

ПЕХ.

— Я знайшов учора у трамваю 20-золотовий банкнот. На мій запит, хто загубив ці гроші, ніхто не зголосився і я тоді поділився грішми з кондуктором.

— О, то ти мав учора щасливий день!

— На жаль, ні... Бо коли я вернувся домів, запримітив, що то я сам загубив був той банкнот.

ПРОСТА СПРАВА.

— Слухайте — каже подорожний до готелевого прислужника — я мушу відїхати ранним поїздом, що відходить у 6. годині. Отже я мушу встати в 5-ій годині.

— Добре — каже прислужник — чи не можете залишити мені в такім випадку на кошти столику.

СОРОМЛИВИЙ.

— Мушу вас ще просити, пане професоре — заявила мати — щоби ви були при іспиті особливо ласкаві для мого Богданчика. А саме він дуже, так сказатиб, сором'язливий, особливо в правописі...

ЗНАК ЖИТТЯ.

— Ми дістали вістку, що наш дядько помер в Америці.

— Ну, вкінці дав якийсь знак життя про себе.

ПОЧУТТЯ ПРАВА.

— У слідстві ви до всього признавалися, чому ж тепер усе відкликуєте? — питає судя.

— Моє почуття права каже мені, що я невинен.

ВИСТУП.

На найбагатшій льондонській вулиці стоїть прошак і жебрає з витягненим у руці циліндром. Якийсь цікавий питає його:

— Дивне, чомуж ви жебраєте в циліндрі?

— Цеж зовсім зрозуміле — відповідає прошак — коли хтось хоче щонебудь на цій вулиці осягнути, то мусить перш усього відповідно виступити.

ЗНАМЕНИТИЙ ЛІК.

— Знаєш, д-р Мішанинка є знаменитим лікарем. За неповний тиждень вилічив він пані Стрибунцеву з нервової недуги. Як він міг її так швидко вилічити?

— Не знаєш? То я тобі скажу: він заявив їй, що нервова недуга є першим об'явом старости.

ПРИЄМНЕ ЗАПРОШЕННЯ.

Французьку співачку Лілі П. просили підчас одного бенкету в Ню Йорку, щоб вона для гостей дещо заспівала.

— Будьте ласкаві пані — просила її господиня дому — заспівайте щось.

— Ох, як же я можу. Тут стільки людей.

— Тільки не лякайтеся. Слухати її так ніхто не буде.

ДОБРИЙ СИН.

— Славчику, ти не йдеш нині бавитися в двір?

— Ні, мамусю, я мушу сьогодні помогти таткові при моїх задачах.

ПОДВІЙНА ЦІНА.

— Що? за вирвання одного зуба домагаєтеся 30 зол.?

— Так, мені дуже прикро, але підчас рвання зуба ви так кричали, що з одтальні втекло мені двох інших пацієнтів.

ЗАСПОКОЇЛАСЯ.

Після шлюбу питається молода свого шваґері:

— Чи я була дуже схвильована?

— Спершу навіть дуже, але коли ви сказали „так", ти відразу заспокоїлася.

СКІЛЬКІСТЬ РІШАЄ.

Пані випитує дівчину, яка зголосилася до служби:

— Я не знаю ще сама чи тебе прийму. А дітей любиш?

— А кілько їх, прошу пані?

ПОДВІЙНА ПРАЦЯ.

Один визначний професор музики, коли його запитали кілько він бере від учнів за лекції, відповів:

— Якщо вони ще нічого не вміють, [illegible] за годину, але якщо вже щось уміють, тоді 20 зол. за годину.

— Защо?

— Зате, що їх відзвичаюю від того, чого вони вже навчилися

Велика Британія розбудовує фльоту.

Велика Британія в дуже короткому часі відзискала назад свою давню воєнну силу, яку занедбано минулими роками, надіючися на загальне европейське розброєння. Коли женевська політика завела, прийшло до основної зміни британської політики і за 2 минулі роки Велика Британія не то що у збройенню дорівняла другим державам, але в дечому навіть їх і перегнала. Допомогла їй у цьому велика фінансова сила, яка дозволила без великого напруження видати велитенські суми на воєнні потреби.

На фінансовий рік 1938-9 передбачено в буджеті 332,927.000 фунтів штерлінґів на армію, летунство і фльоту. На розбудову фльоти призначено в буджеті 123,707.000 фунтів штерлінґів. За цей рік вибудують 118 нових воєнних кораблів, у тому пять понад 40.000-тонових, 17 великих кружляків, 18 підводних суден і т. д. Відповідно до того піднесено також число старшин і моряків активної морської служби, що дійде до 119.000 люда. (УКБЮРО, Льондон.)

—o—

Австрія напередодні плебісциту.

Плебісцитова агітація в Австрії почалася — всюди видно афіші, транспаренти, самоходи з мегафонами. Як „патріотичний фронт" так і націонал-соціялісти уладжують демонстрації, підчас яких доходить до крівавих сутичок; у Відні ранено понад 20 осіб.

Австрійські націонал - соціялісти приняли плебісцит дуже неприхильно: питання сформуся націонал-соціялісти) не має права голосу. гатимуть за Шушніґом; голосування явне; молодь до 24-ох літ (з якої головно рекрутуються націонал-соціялісти) не мають права голосу. Націонал-соціялістичний провідник Стирії запротестував проти плебісциту як незгідного з конституцією.

Також у Берліні австрійський плебісцит викликав неприхильні коментарі.

—o—

Вбивство в Белзці перед судом.

(Від власного кореспондента.)

ЧЕТВЕРТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ В ЗОЛОЧЕВІ.

В четвер 10. ц. м. зізнавали свідки і відчитували акти. Спершу зізнавали селяни зі Скваряви, що критичної ночі були на варті і сторожили при костелі, положенім на роздорожжі між Белзцем, Скварявою та Острівчиком.

Св. Василь Браніцький зізнав, що з товаришами сторожив коло костела дня 6. травня 1932 в ночі та десь коло 9. або 10 год. почув низку стрілів і після того два стріли поодинокі. Опісля перелетіли коло них коні, яких не можна було спинити. По якімсь часі надійшов якийсь чоловік, кажучи, що тут десь було чути стріл. Далі надійшло ще двох і еектричними ліхтарками засвітили їм в очі. Один з них сказав: Це варта! Свідок хотів затримати їх. Тоді один з незнакомих спитав: „А котрий це?" Посвітили знову сильно в очі і відійшли у напрямі Красного. Вартівники пішли зараз селом на станицю поліції, щоб її заалярмувати. Свідок не міг бачити лиця ніодного з тих людей тому, що була ніч і що осліпили його світлом ліхтарки. На бажання адв. Мощинського й обор. д-ра Шухевича свідок демонструє черговість стрілів ось так: „Паль, паль, паль, паль; паль, ... паль . . . . паль". Ці два останні впали в секундових відступах по черговій серії.

Згідно з ним зізнають теж два дальші члени нічної сторожі: **Іван Браніцький та Лука Посюдіта.** Не вносить нічого до роправи і черговий свідок **Іван Штохмаль**, кажучи, що стрінув по дорозі незнайомого постерункового, якого хотів взяти на свою фіру, але він не скористав з того.

Далі ряд свідків зізнавав про найдені в Новосілках річи, що їх покинули підсудні підчас утечі. Св. **Микола Марухняк**, 15 літ, пас коні і тоді найшов шапку поліцая, дещо дальше шкіряну торбу. Ровесник свідка найшов „ожелка і умерки". Про це повідомив постерунок черговий св. Каспер Мазур. Найдена шапка і торба були приложені каменем. Св. **Казімєж Квятковський**, 66. л. рільник з Новосілок, виїхавши дня 7. травня досвіта в поле, стрінув трьох панків, які випитували за дорогу. Подумав тоді що певно зблудили, бо було ще темно і до того мрячно.

По переслуханні цього свідка предсідник дав суддям присяглим оглянути ситуаційні пляни і наказав відчитати низку актів та протоколів. З протоколу огляднин місця трагедії виходить, що під бл. п. М. Ясінською найдено дві кулі, з яких одна була здеформована. З протоколів секції вбитих та опінії лікарів д-ра Голіча і Тифракевича виходить, що бл. п. Ясінську поцілило пять куль, з чого дві в груди, одна в голову. Бл. п. Ясінський дістав три стріли. В одному і другому випадку лікарі не всилі устійнити черги стрілів. З відчитаних на внесення адв. Мощинського протоколів додаткової секції виходить, що смертельні стріли в груди і голову до бл. п. Ясінської віддані вже тоді, коли впала на землю. Також один зі стрілів до бл. п. Ясінського віддано вже тоді, коли скочив з фіри. Протоколи огляднин і секції бл. п. Івана Майби, описують точно, яку зброю, скільки набоїв та які інші речі найдено при нім. Стріл в бедро унеможливив йому дальшу втечу, та стріл з револьвера в уста спричинив негайну смерть. Відчитано теж інші протоколи, а саме з ревізій у Софрона Дякуна в Жоліборах, у якого поліція арештувала підс. Кука та Цицу; протокол огляднин візка, опінія піротехніка з описом найденої петарди військового типу та протокол найдених писем у Кука, з яких відчитано виімки, що членам організації не вільно під загрозою кар до кари смерти включно виконувати актів саботажу, терору і т. п. на власну руку, без приказу з гори та що кожний член має цього точно притримуватись.

По 20-хвилинній перерві св. **Йосиф Зелінський**, рільник зі Скваряви, зізнав, що вертаючи з кіньми 6. травня 1937. пізним вечором до дому почув низку стрілів — „вшистке на купе". Опісля побачив кількох мужчин (3 чи 5), ішов навіть за ними, але коли вони нічого не говорили, вернувся. Св. **Андрій Теодоровський,** рільник зі Скваряви, вертався з Розважа через Белзець і побачив невідомих людей з жандармом, за якими закликав: „злодій, нєзлодій" але вони не відзивалися. Далі стрінув священика як ішов до Белзця. Св. **Беріш Шрагер,** торговець з Б. Каміня, ішов зі Скваряви до Б. Каміня, почув низку стрілів, зойкіт, опісля ще два поодинокі стріли. Попри нього перебігли коні. Не йшов уже далі і вернувся до Скваряви, де заночував в одного господаря. На питання обор. д-ра Шухевича подав, що по стрілах за 10 хвилин побачив людей, які йшли в напрямі до нього. Від місця подій був віддалений на пів кільометра. Св. **Тухай Людвик,** 50 л. рільник, найшов у полі в рові касету, що виставала з води. Передав її війтові. Пішли теж оба до коваля, де її отворили, але крім шматки не найшли нічого. Св. **Брониславa Цицан** стрінула над рікою коло броду двох незнаних мужчин, одні в чорному одязі, з кашкетом на голові, оба несли плащі на раменах. Хотіла підійти до них ближче, щоб їх побачити, але це їй не вдалося.

ЗІЗНАННЯ СЕСТРИ ТА ШВАГРА БЛ. П. ЯСІНСЬКИХ.

Св. **Казимира Млодніцька** сестра бл. п. Ясінської зізнала звогушеним серед сліз голосом, що постійно перебуває у Львові. Кілька разів до року приїздила до Белзця. Сама підіймала доляри з каси і знає, що було їх 600. Спеціяльно запаматала собі два долярові банкноти, з яких один був підписаний червоним, другий чорним чорнилом. Небіжка мала звичку завивати гроші в хустину. При слідстві пізнала хустину й один з банкнотів. Оповідає далі, що її бл. п. сестра прихильно ставилася до людей та їм помагала. Нераз тримала діти до хресту, дозволяла на своїх ґрунтах уладжувати свята, а за поміч в уладженні гр.-кат. місії навіть дістала писемну подяку від Митрополита Шептицького. Св. **Адам Млодніцький,** чоловік попереднього свідка зізнав, що знав точно, яку зброю мав бл. п. Ясінський і пізнає показані револьвери як його власність. Оглянув набої і заявив, що це ті самі, бо тепер виробляють інакші.

З черги відчитано дальші акти та зізнання свідків. З довжелезних дактильоскопійних огляднин виходить, що з утревалених **слідів нема ніяких ідентичних зі слідами Качора**, зате понад усякий сумнів є дактильоскопійні знаки, згідні з відтисками вказуючого пальця правої руки Цици, який напевно там був. З протоколу експертизи зброї виходить, що вона ділала справно. З відчитаних зізнань матері бл. п. Марії Ясінської, виходить, що не була вона в силі пізнати нікого з напасників. З відчитаних зізнань Марії Дзядиги, жінки Тимотея, Мирослава Дзядиги, Марії Майби, матери застріленого Івана, Степана Майби, його брата та батька Михайла Майби не довідуємося нічого суттєвого.

Обор. д-р Герета поставив внесок, щоб переслухати Анелю Качор, Володимира Біліха та Авраама Файвлевича у справі Качора. Прокуратор спротивився тим внескам і трибунал по нараді ті внески відкинув. Далі відчитано зізнання Володимира Біліха, зложені перед слідчим суддею. З них виходить, що Качор мешкав у нього два роки, та часто спав у сестри. Не памятає, чи 5. травня був дома чи ні, бо раненько виходить до праці. Качор мав звичку часто ходити без капелюха, а свою гардеробу переховував у сестри. Зі зізнань Анелі Качор виходить, що підс. Качор вийшов з дому 1. травня а вернувся 9. Цю дату памятає тому, бо це була Великодня Субота. Мав два убрання: чорне і попеласте; чорне було святочне; носив чорні мешти. 1. травня вийшов в попелястім убранні без накриття голови. Казав, що їде до нареченої. Колиж 9. травня вернувся, не питала його, де був і що робив.

На внесок адв. Гарети відчитано зізнання тих самих свідків на поліції. Зі зізнань Анелі Качор, зложених на поліції, виходить, що Качора не було в дома від 1. травня до 6. травня. 6. травня була субота. Памятає, що тоді спав у них і на другий день у неділю перебирав рано сорочку. Поліційні зізнання Володислава Біліха подають, що часта кількаденна неприявність Качора не дивувала його, бо часто ночував у шваґра.

Зі зізнань Файвлевича, службодавця нареченої Качора, що їх він склав перед слідчим суддею виходить, що не міг бачити Качора у травні дома, бо виїхав тоді до Варшави і Данцігу. Зрештою, до кухні є окремий вхід, а він не мав звичаю входити до кухні. Качора бачив усього тричі. Крім того бачив ще у своєї служниці кілька разів двох молодих мужчин, про яких вона йому говорила, що це її брат і шваґер. При своїх додаткових зізнаннях подає, що найшов у себе дома залізничний білет з Орбісу, на основі якого установив, що приїхав до Львова 6. травня, а 7. відїхав до Варшави. Не памятає, чи саме в тому часі бачив чи ні нареченого своєї слуги. Прізвища цього нареченого не знає, але якби побачив його, то пізнав би.

Обор. Герета поставив внесок, щоб з актів предсідник стердив, чи конфронтацію Файвлевича з Качором.

З відчитаних зізнань Анни Назар, служниці з цієї самої камениці виходить, що вона бачила нераз Качора з ганку. Чи був 6. травня, не знає; раз питала Стефу, де її наречений, і дістала відповідь, що виїхав на свята. В камениці в час свят Качора не бачила.

Свідки: Степан Гичко, Осип Синенький і Степан Лунів, працівники „Народньої Торговлі", зізнали у слідстві що вони стрінули дня 17. травня Качора на вулиці у Львові як він ішов до дирекції „Народньої Торговлі" відбирати свою капцію.

Предсідник переглянувши акти стердив, що не було конфронтації між Файвлевичем і Качором. Опісля відложив розправу до чергового дня, год. 9. рано.

Чи кольонізацію на наших землях ведуть справді згідно з законом?

Промова сен. Юліяна Павликовського в сенаті в дискусії над буджетом міністерства хліборобства.

В четвер, 10-го ц. м. сенат радив над буджетом хліборобства й земельних реформ. У дискусії над цим буджетом забирав слово сен. **Юліян Павликовський.**

МІНІСТЕРСТВО ДОСІ НЕ ЗАПРИМІТИЛО ПОТРЕБ УКРАЇНСЬКОГО ХЛІБОРОБСТВА.

Промовець зробив між іншим закид, що міністерство хліборобства досі не запримітило потреб українського хліборобства. Свідчать про це хочби буджетові позиції на р. 1938/39, де інвестиції зовсім не обхопили галицько-волинських земель. Це значить, що Черемош, Ґрут і Лімниця дальше гулятимуть на нашій землі, приносячи сотні мілійонів втрат.

Український хлібороб — заявив промовець — відсуджений від того, щоби купити землю з парцеляції великої власности. П. міністр заявив, що веде кольонізацію на цій землі згідно з законом. Тимчасом ст. 51 і 53 закону з р. 1925 кажуть, що землю з парцеляції повинні дістати передовсім ті, що на місці відчувають голод землі. П. міністр може призначити деякі области на кольонізацію, але тільки тоді, коли господарські огляди на це дозволяють. На нашій території, поза якимись спорадичними випадками, господарські огляди ніде не дозволяють на імпорт хліборобів.

Сам буджет атакували тут з приводу його тайности і маскованих позицій. Ми, члени Української Парляментарної Репрезентації, прилучуємося до цього становища в обороні прав парляменту, як органу контролі. Буджет цього ресорту охоплює майже 25 міл. зол., що є до диспозиції міністра. На підтримку українського хліборобства дістає наша головна репрезентація „Сільський Господар" ледви 15.000 зол. Наших зусиль на полі організації та кооперації не признають якслід. Закони пристосовують інакше, коли це відноситься до нас, і інакше, коли справа торкається польського хліборобства.

НЕ МОЖУ З ЧИСТОЮ СОВІСТЮ ВІДДАТИ ГОЛОСУ ЗА БУДЖЕТОМ ЦЬОГО МІНІСТЕРСТВА.

З інших промовців на цьому засіданні слід відмітити промову німецького сенатора Гасбаха, який обговорюючи земельну реформу, висловив думку, що надмірна кольонізаційна акція доводить тільки до знищення більшої власности. На заході Польщі не переводять земельної реформи справедливо у відношенні до німецької меншини. Політика міністерства хліборобства така, — говорив сен. Гасбах — що я не міг би з чистою совістю віддати голосу за буджетом цього міністерства. Мене моглиб посудити, що виступаю в обороні німецької більшої земельної власности та хочу врятувати її перед парцеляцією. Так воно не є. Як хлібороб і польський громадянин осуджую тільки безоглядне винищування хліборобських варстатів без уваги на те, чи вони в німецьких чи польських руках. Нам треба міністра, що дбав би про раціональний розвиток хліборобства.

—o—

Частинна мобілізація в Австрії.

ЗАМКНЕННЯ АВСТРІЙСЬКО-НІМЕЦЬКОГО КОРДОНУ. — РАНЕНІ.

ВІДЕНЬ, 11. 3. ПАТ. Нині в год. 10-ій рано уряд оголосив у радіо розпорядок про негайне покликання з нинішним днем до військової служби резервістів з 1915. р. До військової служби покликали лише нежонатих, які мають за собою 10 місяців служби. Розпорядок мотивують необхідністю зміцнення австрійського війська і запевнення спокою і порядку підчас плебісциту. Політ. кола коментують це так, що уряд хоче виключити кільканадцять тисяч змобілізованих з рядів молодих націонал-соціялістів, які будуть намагатися в останніх днях улаштовувати демонстрації і заворушення.

Підчас вчорашньої демонстрації у Відні ранили трьох поліцаїв і коло 10 демонстрантів. Поліція арештувала 50 осіб. Підчас демонстрації націонал-соціялістів дійшло до сутички з поліцією та відділами штурмового корпусу патріотичного фронту. У звязку з тим влада видала гострі приписи у справі безпеки і ладу, до збереження якого вжиють усі поліційні сили, жандармерію і частинно військо. В політичних колах кружляли поголоски, що вчора замкнули австрійсько-німецький кордон.

Алькоголізм стелить ліжко сухотам.

Залізнича катастрофа за Ковлем.

5 км. за Ковлем дійшло в пятницю 11. ц. м. рано до залізничої катастрофи поспішного поїзду, що їхав до Варшави. В катастрофі згинуло дві особи, кілька осіб ранених. Причиною катастрофи було розкручення залізничих рейок.

По широкому світі.

Голова німецького кольоніяльного товариства ген. Епп виголосив у Римі промову на тему звороту німецьких кольоній.

Румунська рада міністрів рішила, що в ніякому ресорті буджет не може бути вищий, ніж минулого року.

Італійська велика фашистівська рада, що зібралася під проводом Мусолінія, висловила похвалу мін. Чіянові.

Кубайська поліція арештувала 20 осіб під закидом протиурядової змови.

У Палестині дійшло до великих боїв між злученими арабськими відділами й англійцями коло Сапад; коло 30-ох арабів згинуло

Ґімназійна молодь Шевченкові.

Шевченківські свята є вже традиційним виявом діяльности наших гімназій, тому ці свята починають діставати вигляд утертих, шаблюнових урочистостей. Всеж і тут при вмілій і живій організації можна внести щось нового.

Таким новим духом навіяний був останній солідно підготований концерт, який уладила спільно філія Державної Гімназії та гімназія СС. Василіянок у салі театру „Ріжнородностей". Мав він зобразити передовсім драматичну діяльність Поета, яка якнеяк найбідніша в Нього. Концертову частину свята виповнили: реферат про драматичну творчість Шевченка, рецитація „Молитов" і фортепіянове сольо. Найкращою була третя точка, де Роман Климкевич виконав дуже культурно Лисенкову „Елегію" та „Український танок" В. Барвінського. Добре сталось, що замість бомбастичної промови на концерті виголошено реферат, але й він повинен бути коротший і більш популярний (без цитат!), щоб зібрана публика при акомпаніяменті шелесту крісел могла його зрозуміти. Можнаб його теж зовсім добре відчитати, щоб не перетягувати промовця, який замість дбати про бездоганне виголошення, шукає в памяті вивчені речення.

У другій частині свята, що могла для вшанування роковин поета зовсім вистачити, виведено „Назара Стодолю". Попередив її вступ до „Вечорниць" П. Ніщинського у виконанні шкільної симфонічної оркестри (підсиленої професійними музиками) під управою проф. Р. Прокоповича. Багатство костюмів, гарні мистецькі декорації та бездоганна, віддана гра молодих артистів-аматорів поставили виведення цієї драми на висоті, якої позаздрити міг би не один професійний театр. На увагу заслуговують Б. Яцків у ролі Назара, В. Бучко в ролі Гната та Г. Голобродська в ролі Галі. Атракцією були „Вечорниці" П. Ніщинського, виконані в другій дії хорами обох гімназій і оркестрою. Гарне враження робили теж народні танки у кладу проф. О. Суховерської, збираючи заслужені оплески. Імпреза багато завдячує Лесі Кривіцькій, в якої руках находився мистецький провід.

Згадати теж треба, що у „Вечорницях" виступив відомий бандурист Ю. Сінгалевич, що відспівав і відіграв на бандурі думу „Ой на Чорному Морі".

Т. Кульчицька.

НОВИНКИ.

— З НИНІШНИМ ЧИСЛОМ „ДІЛА" (54) висилаємо своїм точним передплатникам черговий (за лютий) безплатний повістевий додаток: „ДО ЗАРВАНИЦІ" Богдана Лепкого. Пригадуємо тим, що не прислали 25 сот. на кошти пересилки книжки, що треба буде їх долучити до найближчої передплати разом із новими 25 сотиками за книжку за місяць березень. Реклямації щодо цієї книжки Адміністрація бере під увагу тільки до 14 днів.

— **В Т-ві „Молода Громада"**, відбудеться в суботу 12. ц. м. точно в год. 6. веч. реферат Ю. Дороша про „Можливости розвою української фільми" з фільмовим показом. Вступ для членів і впроваджених гостей.

— **Студ. Драм. Студія** під арт. проводом Л. Кривіцької дає **„Думу про Нечая"**, істор. [illegible] в 4 явах М. Лужницького, в суботу 12. ц. м. в салі „Ріжнородностей". Початок год. 20 (8 веч.) Білети раніш можна дістати в „Союзі Базарі".

— **Вже надійшли** журнали мод на 1938. р. Мода дещо змінилася. До кінця травня [illegible] перерібки роблю дешевіше. **Юліян Глушевський**, Львів, пл. Капітульна 3, І. п., тел. 254-[illegible].

— **Чи Ви уважно перечитуєте списки книжок Видавництва „Діло"?** Багато вартісних [illegible] останнього року продаємо в місяці [illegible] книжки (березень). За інформаціями звертайтеся до Адмін. „Діла", Ринок 10.

— **Про Мармарошські Карпати** говоритиме в неділю 13. березня ц. р. у Т-ві „Плай" д-р [illegible] Пашківський. Домівка „Учительської Громади" при вул. Чарнецького 26. Початок в год. 18.30. Вступ вільний, гостям раді.

— Виклад на тему **„Що це є фільософія"** виголосить д-р Іван Копач у неділю 13. ц. м. у Станиславові в салі „Народньої Торговлі" при вул. Собіського 24 в год. 19-ій вечором.

— **Уляна Кравченко важко недужа.** Пишуть нам з Перемишля: Минулої неділі [illegible] поетка Уляна Кравченко впала так нещасливо на долівку, що зломила ногу. В неї настали внутрішні кровавлення, до цього долучилася недуга серця. Наша сеніорка лежить у [illegible] шпиталі під доглядом доньок.

— **Продаж поштових марок.** Міністерство почти й телеграфу видало доручення, щоб удогіднити публиці купівлю поштових марок і друків. Від 1. квітня всі будки з папіросами мусітимуть продавати також поштові марки так, що можна буде марки купити навіть і в неділі та свята, коли почта замкнена. Збільшать теж скількість порушних почт на автобусах, залізничих, морських і летунських стациях.

— **Львівська хроніка.** Поліція арештувала [illegible] каса Ліолінера, майстра у фабриці [illegible] кера під замітом крадіжи сирівців, [illegible] технічного приладдя від 1930 до 1937 р. [illegible] пера відставили до суду. — Підчас [illegible] са в хаті Стефана Гавронського при вул. [illegible] стинівській ч. 113 власник хати кинувся з [illegible] на одного з урядовців IV. виділу [illegible] і намагався його пробити. Напасника [illegible] ли ніж. Справою занялася поліція. — До [illegible] саріяту поліції зголосився торговець [illegible] Балицький і передав золотий перстень, що [illegible] го найшов на одному вікні головної [illegible].

— **Крадіж двох перстенів у поїзді.** [illegible] мисловця з Перемишля Марії Гречанської [illegible] їхала поспішним поїздом до Варшави, [illegible] два плятинові перстні з брилянтами [illegible] 1.000 зол. Гречанська мила руки в [illegible] лишила оба перстені на поличці. Тоді [illegible] кийсь пасажир добувався настирливо до [illegible] Гречанська швидко вийшла і [illegible] перстені. Коли пригадала собі — [illegible] пропав. Гречанська повідомила поліцію, [illegible] арештувала залізничого злодія [illegible] ського, але перстенів при нім не найшли.

— Пашпортова афера в Станиславові. Прокуратура при окружнім суді у Станиславові зладила акт обвинувачення проти Фелікса Штайна з Калуша, Ляйби Кремніцера і Маркуса Таненбавма за придбання фальшивих пашпортів і безправний виїзд за кордон. Підс. М. Таненбавм хотів утекти за кордон тому, що окружний суд у Львові засудив його на два роки вязниці. Отже звернувся до підс. Кремніцера, щоб виєднав для нього пашпорт до Румунії та до Австрії. Кремніцер звернувся до Штайна в Калуші, який зателефонував до пашпортового референта в калуському старостві Е. Здановича, щоб виставив пашпорт на прізвище м-ра Германа Лиорніка. Одночасно Штайн вислав до староства три фотографії Тененбавма. Референт повідомив старосту про все, бо йому видалася ціла справа підозрілою. Тому староста доручив арештувати згаданого Лиорніка, який зголосився за пашпортом і так виявилася ціла справа.

— Краєва хроніка. У Скврявї Новій пов. Жовква вибухла бійка між двома парубками 16-літнім Іваном Вахою та його ровесником Іваном Кишкою. Ваха пробив Кишку ножем так важко, що він помер у лічниці. Убивника арештували. — В Адамівці п. Радехів згорів дах на шкільному будинку; шкоду оцінюють на 850 зол. — У Розвадові над Дністром скажений пес Василя Демка зірвався з ланцюга, покусав четверо малих дітей та пса у фабриці „Альба" і побіг до Пісочної. Покусаних дітей відвезли до лікаря. — В Новосілках, пов. Перемишль згоріли будинки Івана Довгана. — У Дрогобичі згоріли будинки А. Дудек. — У Бахові згоріла хата Романа Люберн. В усіх випадках буря унеможливила ратункову акцію.

— Втеча 17 вязнів з вязниці в Дубні. Недавно втікло з вязниці в Дубні 17 вязнів, які викопали тунель. Перед кількома днями поліція стрінула одного вязня-втікача Андрія Грузинського, який почав відстрілюватись перед поліцією. Підчас стріляниви Грузинського важко ранили і перевезли до шпиталю в Дубні.

— Відгомін вавельського конфлікту. До Риму виїхав краківський єпископ кн. Сапіга, щоби скласти звіт зі своєї пастирської діяльности. У звязку з цим виїздом появилася сензаційна вістка в польській пресі, що кн. Сапіга не вернеться вже до Кракова з краківським архиєпископом буде полевий єпископ Гавліна.

— В обороні незалежности адвокатури. Минулого четверга відбулось у Варшаві велике віче в обороні незалежности адвокатури. Всі промовці, правники і визначні громадянські діячі гостро критикували новий законопроєкт про зміну устрою адвокатури, що ломить моральний стрижінь адвокатури, касуючи адвокатську самоуправу. Присутні приняли через акламацію резолюції з протестом проти ліквідації адвокатської самоуправи і незалежности дисциплінарних судів, проти замикання адвокатських лист і скреслення апліканітв, які не мають ще однорічної практики.

— Чудо з листами. Німецький сенатор Гасбах просив у варшавському сенаті міністра почт і телеграфів, щоб вияснив таку справу: „Союз Німців" у Бидгощі дістав 5. березня письмо від одного професора в Ляйпцігу, що було призначене для Німецького Шкільного Союзу у Бидгощі. Це письмо з датою 28. лютого було в коверті заадресованій до Союзу Німців, на якій була печатка почти у Сварженду з датою 3-го березня. На коверті були знаки, що її хтось отвирав. День перед тим німецький Шкільний Союз дістав коверту з печаткою почти у Ляйпцігу з 2. березня, в якій було письмо до Союзу Німців у Бидгощі, написане у Сварженду 3-го березня... Це хіба достаточний доказ — казав сен. Гасбах — що листову тайну нарушують".

— Жінка за висилкою чоловіка до Берези. До адміністраційної влади у Варшаві зголосилася бездомна Данилюкова з проханням, щоб її чоловіка, пяницю та авантурника вислали до Берези, бо життя з з брутальним чоловіком стає нестерпним.

— „Опир" Варшави засуджений на смерть. Перед варшавським судом відбулася розправа проти „опира" з Варшави Владислава Скверавського, який вбив шофера Шлендака, щоб заволодіти його автом і швидше „зловити" легкодухі, багаті дівчата нібито на жінку. Вбивник признався до вини і зовсім заломився психічно. Переслухані свідки сильно обтяжили вбивника. Трибунал окружного суду у Варшаві засудив убивника шофера В. Скверавського на кару смерти. Оборонці зголосили від цього присуду апеляцію, бо, мовляв, засуджений неповідальний за свої вчинки.

— Нова катедра хірургії мізку в Парижі. На медичному виділі в Парижі створили нову катедру хірургії мізку. Одну частину коштів створення цієї катедри в сумі півтора міліона франків покрие фундація Рокфелера. В останніх 10 роках французькі й американські хірурги мізку осягнули великі успіхи. Першим доцентом нової катедри в паризькому університеті буде д-р Кльовіс Венсен.

— Автограф Гітлера за 18.000 франків. У Парижі відбулася на днях ліцитація книжок і автографів славних письменників і державних мужів. На цій ліцитації продали автограф канц. Гітлера за 18.000 франків.

— Згоріло четверо дітей. У північній Франції згоріло четверо дітей, які підчас неприсутности матері забавлялися сірниками і підпалили помешкання.

— Плач мешканців північної Франції. Від неділі 6. п. м. північну Францію сповила густа мряка, що виникала в металюргічному басейні Сомбр цікаве явище. Всі мешканці в околиці фабрик у Голюн плачуть і пчихають від мряки, пересякнутої сірчаним пилом з фабрик. Усі мешканці, які мусіли вийти з хати, безнастанно пчихали і плакали аж до середи. Щойно в четвер рано мряка розвіялась і з нею теж явище, що далось у знаки населенню півн. Франції.

— Буревій зірвав дах вагону в поїзді. Страшний буревій в Латвії заподіяв великі шкоди. Буревій поломив телеграфічні стовпи, повиривав столітні дерева з корінням і зірвав дах з вагону поїзду, який був у русі. — На побережжі Естонії потонуло 13 рибаків внаслідок буревію.

— Присвоїв собі 10 міліонів долярів. Перед кількома днями збанкротував у Ню Йорку відомий міжнародній фінансист Гвайтней. Він був головою нюйорської біржі в останніх пятьох роках і за той час присвоїв собі коло 10 міліонів долярів.

— Замах на військовий поїзд з муніцією. Московська „Правда" пише, що недалеко стації Шкотіво на Далекому Сході виконано замах на військовий поїзд ч. 1301. До катастрофи не дійшло тому, що машиніст в останній хвилині спинив поїзд і не віхав на сліпий тор.

— Конгрес католицької молоді у справі комунізму. Цьогорічний XVII. з черги конгрес міжнародньої організації студентів католиків відбудеться в Любляні в Югославії. Головною темою нарад цьогорічного конгресу буде справа комунізму і боротьби з ним.

— Найбільша смертність дітей у Басарабії. Смертність дітей у Румунії осягає щораз то більші розміри. З обчислень демографічного інституту виходить, що у вересні 1937. р. померло в Румунії 15.119 дітей у віці до 4 років. Найбільше дітей умирає у віці від 6-ох до 11-ох місяців і від 3-ох до 4-ох років. Найбільше жертв між дітьми припадає на Басарабію і на Молдавію. Причиною цього явища є препогані гігієнічні умовини і голод по селах.

— Ріжні вісти. Над Балтійським Морем лютував цілий тиждень буревій, що вннеможливлював комунікацію. На острівчик Грайфсвальдер недалеко Штетину не можна було цілий тиждень доставити харчів. — Великий літак бомбовик розбився недалеко Риму. Пятьох летунів згинуло. — В Андах на території Аргентини експедиція інжинірів і геольогів вікрила великі поклади золота і цини.

З кіна.

КІНО „КОПЕРНИК": „ШУЛЕРІВ РОМАН".

Цим разом рекламове оголошення, що ця фільма робить переворот у кінематографії не дуже перебільшене. Раз на тиждень читаємо таку рекляму з приводу якоїсь грандіозної картини з участю 5000 осіб або з нагоди добору двох-трьох артистів, які ще досі не виступали разом. Цю фільму зробив найбільше плодовитий французький драматург, що 20 кілька років сам грає у своїх песах із своєю жінкою і сам їх виводить. Саша Гітрі написав більш як 100 комедій і кожна з них мала свій успіх. У Парижі нераз чотири театри заповнені його репертуаром. Цю фільму він написав як письменник, що не хоче нікого наслідувати, але і не силкується на сензаційні ефекти. Саша Гітрі оповідає про власне життя, граючи ролю картограя, оповідає власним голосом і показує всі ті дієві особи, з якими зазнав його припадок чи професія. Ми бачимо його ціле життя від дитячих років до старости — до хвилини, коли він сидить у каварні і списує свої спомини. Фільма перемінюється у німу, бо ввесь час чуєте тільки голос героя, якби ви читали книжку. Але ні на хвилину не відчуваєте, що фільмі чогось бракує; навпаки — вона живіша і природніша, ніж усі інші, до яких ми вже звикли. Сцени такі звязкі, що ніодна вас не томить. Це справжня барвиста стяжка цікавого життя. Герой не пробує ні трохи підмальовувати себе, показатися ліпшим або гіршим, він тільки людина із пристрастями і доброю волею. Коли Саша Гітрі дає характеристику Монака та Монте Карльо то це зразок мистецької характеристики, дотепної і злобної. Переходи від оповідання до дії такі природні і... такі несподівані, що щойно вийшовши з кіна починаємо питати себе, чому так мало режисерів та сценаристів уміє літературно обробляти добрі сюжети. Для тих, що знають французьку мову — ця фільма подвійна насолода. Її не можна рівняти щодо вартости з ніодною за останні роки.

—o—

✝ Посмертні згадки.

9. березня 1938. р. помер у Тарнобжегу, по тяжкій недузі нотар **Степан Лінинський.** Щойно перед роком одержав. Покійний нотаріят, на який як українець чекав безуспішно довгі роки. Нехай чужа земля буде Йому легкою!

—o—

Спорт.

БІЛИЙ У БАРВАХ УКРАЇНИ.

Відомий боксер у півсередній вазі Білий, який виїхав був до Варшави, вернувся до Львова і зголосився до України та підписав відразу вимагову декларацію. Україна, яка виїздить у неділю 13. п. м. до станиславівської Ревери, виставляє до індивідуальних боксерських мистецтв Львова тільки Білого, який у своїй вазі є майже певним кандидатом на мистця округи і навіть на мистця Польщі. Білого намагалися ріжні львівські клюби перетягнути до себе, оскільки він не піддався намовам і зголосився до України.

—o—

Нові книжки и журнали.

ЖУРНАЛИ.

ВІСТНИК. Місячник літератури, мистецтва, науки й громадського життя. Річник VI. Книжка 3. Березень, 1938. Львів. Зміст: Е. Маланюк: Свічадо моря. — І. Керницький: Випадок. — А. Сердюк: Полієрат. — Дж. Е. Патон: Психотехнічний іспит в інтресі. — В. Пилипчук: З тисячі і одної болячки. — Ж. Месмен: Чи так зване „таємне знання" (магічні науки) пережиток старих пересудів, чи забута спадщина колишньої високої культури? — А. Беверлі Бекстер: Аристократія й напування юрби. — Р. Ювак: Культиватори графоманів. — І. Бут: Геніальний підбрехач. — Девєус: „Анжелюс" з мафією. — М. Андрусяк: Як вбили Юрка Тютюнника? — М. Л.: З пресового фільму. — Бібліографія. — Від Адміністрації.

РІДНА ШКОЛА. Ілюстрований часопис для всіх. Двотижневик. Рік VII. Ч. 4. з 15. лютого 1938. Львів. Зміст. † Микола Заячківський. — Загальний Зїзд Р. Ш. — М. Угрин-Безгрішний: Григорій Цеглинський (фейлетон). — О. Горницкіт: За виховання громадянства. — Для української дитини — українська школа. Промова пос. Д. Великановича в сеймовій комісії 3-го лютого 1938. — Вивищення українського шкільництва. Промова пос. В. Пеленського в сеймовій комісії 3-го лютого 1938. — Педагогічна виставка. — З діяльности Пов. Кружка Р. Ш. в Делятині. — Посмертні згадки. — З життя Р. Ш.

СІВАЧ. Місячник присвячений проповіди і катехизі. Рік III. Ч. 3 (19). Березень, 1938. Львів. Зміст. о. А. Галамдюк: Проповіди на Нед. Сиропустну. — о. А. Галамдюк: Пропов. на І. Нед. Вел. Посту. — о. М. Мриглод: Пропов. на II. Нед. Вел. Посту. — о. Вол. Рабій: Проповідь на Нед. Хрестопоклінну. — о. П. Давдяк: Катехизи для II. кл. всел. шкіл на березень. — о. В. Попадюк: Пята реколекційна проповідь. — о. Вол. Рабій: Короткі катехизи для приготування дітей до І. св. Сповіди і Причастя. — о. Севастіян Зубрицький: Проповідь на 900-літній Ювилей проголошення Пр. Д. Цариццею України. — Друга станова наука для невіст. — Рецензії. — Бібліографія.

ВІСТИ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ В БЕРЛІНІ. Виходить двомісячно під редакцією д-ра Зенона Кузелі. Річник V. Ч. 7 (35). Берлін.

ДЗВІНОЧОК. Часопис для українських дітей. Рік VIII. Ч. 78. Лютий 1938. Львів.

СВІТ ДИТИНИ. Журнал для українських дітей. Рік XIX. Ч. 2. Лютий 1938. Львів.

СОНЕЧКО. Український часопис для дітей. Рік III. Ч. 6 (36). Лютий 1938. Рівне.

КАМЕНЯРІ. Двотижневик української поступової молоді. Рік випускання 1932. Ч. 3-4. Львів.

НАРОДНЄ ЗДОРОВЛЯ. Ілюстрований місячник. Рік II. Ч. 2 (14). Лютий 1938. Львів.

САМАПОМАЧ. Беларускі популярна-гаспадарскі часопіс. Год VII. Нр. 2 (76). Люты. 1938. Вільня.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Зелений Театр:

Субота 12. III. год. 7.30 „Доногоо Тонка".

Неділя 13. III. год. 3.30 попол. „Іван Вовілльський"; год. 7.30 „Доногоо Тонка".

Понеділок 14. III. год. 7.30 „Доногоо Тонка".

Театр Рімнородностей:

Субота 12. III. вистави нема.

Неділя 13. III. год. 12 вопол. Іван Севастіян Бах; год. 3.30 „Тітка Карла", год. 7.30 „Тітка Карла".

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

ДРОГОБИЧ:
12. III. Орфей у пеклі.

СТРИЙ:
13. III. Орлеия.
14. III. Під кураторлею.
15. III. Орфей у пеклі.
16. III. Лісова пісня.
17. III. Процес Мері Деген.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ЖУКІВ:
12. III. Пісня Бескиду.
13. III. Гетьман Полуботок.

РОГАТИН:
14. III. Гетьман Полуботок.
15. III. Мазепа.

КІНА.

АПОЛЬО: „Буревій" екзот. фільма.
АТЛЯНТИК: „Жінки над пропастю".
БАЛТИК: „Наступ на світанку".
ВАНДА: „Кров на морі", „Кохана родиночька".
ГРАЖИНА: „Від вівтірка до четверга" та „Маєтні глупоти" — Флік і Флок.
ЕВРОПА: „Я винувата".
КАСІНО: „Еспанський метелик" (Дж. Мекдональд).
КОПЕРНИК: „Шулерів роман" із Сашею Гітрі.
МАРУСЕНЬКА: „Я вбив" і колірова гротеска.
МЕТРО: „Ценні".
МІРАЖ: „Танцюючий пірат".
МУЗА: „Панове з товариства".
ПАКС: „Галька".
ПАЛЯС: „Обожана" в Мартою Егерт.
РАЙ: „Місячна соната" (Падеревський).
РІЯЛЬТО „Не вір мужчині".
СВІТ: „Пострах опери"; „Великий плян".
СТИЛЕВЕ: „Історія одної ночі" і рев'я.
ТОН: „Князь і пропак".
УТІХА: „Кливеки і лазурі" та рев'я.
ХИМЕРА: „Улан цв. Йосифа".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська 5)
Еспанія — Валенсія, Гранада.

ФОТОПЛЯСТІКОН „Світовид" (Пасаж Гавсмана ч. 7):
„Швайцарія".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 12. березня 1938.

6.15—8.00 Раннішня авдиція; 11.15 Для шкіл: Співаймо пісеньки; 11.40 Твори Дебісі'я, форт., пл.; 12.03 Полуднева авдиція; 13.45 Концерт белань; 15.20 Техн. скринька; 15.30 Господарські вістки; 15.45 Театр Уяви для дітей; 16.15 Сальон. тріо: скр., в'ол., форт.; 16.50 18.35 19.50 Актуальна гутірка; 17.00 Римський гумор; 17.15 Скрипк. твори слов'янських композиторів у вик. Любена Владігерова у супр. форт.; 17.50 Наша програма; 18.00 18.50 Спорт; 18.10 Концерт; 18.55 Програма на завтра; 19.00 Битва під Грунвальдом, Авд. про Ст. Виспянського; 20.00 „Фраскіта" оп. Легара; у перерві Веч. денник. Актуальна гутірка; 22.00 Скечі Ф. Зандлєра: „Поради для графоманів", „Дуже мені приємно", „Гальо, тут горить"; 22.15 Пісеньки, баляди й дуети при гітарі; 22.50 Ост. вістки; 23.00—23.30 Легка музика з пл.; у перерві в год. 23.10 „Сім годин по шлюбі" скеч.

Неділя, 13. березня 1938.

8.00 Сигнал часу; 8.30 Про ярі засіви; 8.40 Музика з пл.; 8.50 Мармовані скарби села; коло год. 10.30 Симф. музика з пл.; 11.30 Репортаж із життя; 12.03 Симф. поранок; 13.00 Із львівських наукових варстатів; 13.30 „У дитячій кімнаті" розр. музика, орх., вок. квартет; 14.45 Для села: Огляд ринків рільних продуктів. Музика з пл.; Вихованці хліборобськ. шкіл про себе. Роботи на провесні; 15.45 Для дітей: „Пригоди Мартинка Майстерклешки" Ст. Темерсона. Музика з пл.; 16.05 Камер. концерт, форт., віол.; 16.45 Авиація та життя; 17.00 Підвечірок при мікрофоні: смичк. інстр., пісеньки, анекдоти, ксильофон; у перерві в год. 17.55 Хвилина бюра студій; 19.00 Театр Уяви: „Турнір у Перемишлі" імагінаційний репортаж Єжи-Хойнського; 19.35 Військ. Газетка; 20.00 Співаюче передмістя, легкі пісеньки, квартет, гармонійка, форт.; 20.35 21.00 Спорт; 20.40 Політ. огляд; 20.50 Веч. денник; 21.15 Геть із жінками, вес. авд.; 22.00 Оповідання про Бетовена: „Безсмертна любов"; 22.50 Ост. вістки; 23.00—23.30 Розр. музика з пл.

Понеділок, 14. березня 1934.

6.15—8.00 Раннішня авдиція; 11.15 Для шкіл: Як учаться дівчата у ремісничій школі; 11.40 Музика з пл.; 12.03 Полуднева авдиція; 13.45 Сієті й орхестра, пл.; 14.30 Легка музика з пл.; 14.55 Біржа; 15.00 Трохи пісні, трохи слова; 15.20 Біжучі вістки з міста та провінції; 15.30 Господарські вістки; 15.45 З піснею по краю; 16.15 Розр. музика, орх. мандолін.; 16.50 19.50 Актуальна гутірка; 17.00 Виливи відкрить і винаходів; 17.15 Форт. рецитал Сарі Гір, мадярської піяністки у прогр. Лістові твори; 17.50 18.50 Спорт; 18.10 Транскрипції Шопена та Бетовена, пл.; 18.35 Літературні хвилини; 18.55 Програма на завтра; 19.30 Чи жіночі організації мають свого істнувати; 20.00 Розр. концерт: орх., спів; у перерві коло год. 20.45 Веч. денник; 21.40 Літературні новини; 22.00 Концерт симф. орх.; 22.50 Ост. вістки; 23.00 Із життя великої співачки, муз. репортаж із плит.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 12. березня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Розр. музика, 20.00 21.00 Концерт; БІЛГОРОД 18.05 Нар. пісні; БУДАПЕШТ 17.30 Форт., 18.35 19.00 Нар. пісні, цит. орх., 22.30 Циг. музика; ВІДЕНЬ 15.15 Хор, 19.45 20.00 21.00 „Календар" вес. муз. авд., 21.15 Пісні й арії, Гадрабова сопр., 22.20 23.00 Давній Віденьь розр. концерт; ВЕЖА АЯФЛЯ 21.00 22.00 23.00 24.00 Опера; ДАЯТШЛЯНДЗЕНДЕР 22.30 Соната г-дур на віолю да Гамба і клявесин, Баха; КОШИЦІ 14.00 18.50 Вістки, 18.00 Видавництва на Підкарпатській Руси; Концерт хору т-ва Бояи в Ужгороді; МІЛЯНО 17.15 Танц. музика, 19.30 Розр. музика, 21.00 22.00 23.00 24.00 „Трістан та Ізольда" оп. Вагнера; ПРАГА 14.00 Вес. авд. (н'м.), 18.00 „Пісня Фортуніо" ком. оп. Офенбаха; РАДІО ПАРІ 18.00 Газетка для наймолодших, 21.15 Пісні, 21.30 22.00 Театр Уяви; РИМ 14.30 15.00 „Ловці перел" оп. Бізета, 20.30 Розр. музика, 21.00 Комедія, 21.15 22.00 Танц. музика; СОФІЯ 19.00 Спів.

Неділя, 13. березня 1938.

БЕРЛІН 20.00 21.00 Розр. концерт, військова орх., 22.30 Розр. музика; БІЛГОРОД 18.50 19.00 Хор, 20.00 Нар. пісні; БРЮСЕЛЯ ФР. 21.30 22.00 23.00 „Корневільські дзвони" оп. Плянкета; БУДАПЕШТ 12.30 Увертури та балет. музика, оп. орх., 15.45 16.30 17.45 18.00 Мад. нар. пісні у супр. цит. орх., 19.00 21.40 Циг. музика; ВІДЕНЬ 11.45 12.00 Балади у вик. хору, 15.40 Камер. музика, 18.00 Вес. авд., 18.25 Лепетарські пісні, 19.00 Скрипка, 19.40 20.00 Кольсь і нині, попурі, 21.25 22.00 Концерт на форт. і орх. б-дур Брамса; ДАЯТШЛЯНДЗЕНДЕР 20.00 Вагнерівський концерт, 21.15 Симфонія ч. 2 д-дур Шумана; КОШИЦІ 18.00 Словно-муз. монтаж; ЛЯЙПЦІГ 18.00 19.00 20.00 21.00 „Трістан і Ізольда" оп. Вагнера; МІЛЯНО 17.00 18.00 19.00 Симф. концерт, 21.10 Хор, 22.15 Марші й вальси; ПРАГА 19.00 Військ. орх.; 20.30 21.00 Галевий вечір; РАДІО ПАРІ 19.45 Пісні, 20.00 Сценка, 21.30 22.00 23.00 Симф. концерт; РИМ 21.00 Розр. концерт, 22.00 Комедія; ФЛЬОРЕНТІЯ 15.30 18.00 „Джоконда" оп. Поншієлі'я.

Понеділок, 14. березня 1934.

БЕРЛІН 18.00 Щось для кожного, орх., 19.10 Танки з усього світа; БІЛГОРОД 18.45 Нар. пісні; БУДАПЕШТ 12.05 Форт., 12.40 Віол., 13.30 Циг. музика, 20.10 21.00 22.00 Концерт із Муз. Академії; ВІДЕНЬ 16.45 Концерт хору, 18.55 19.00 20.00 21.00 22.00 Вечір опер: „Джаміле" оп. Бізета, „Іван Сергеєвич Таресенко" оп. Зайнгофера; ДАЯТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00 Муз. всячина, 15.15 Нар. пісні, 18.25 Цикль італ. пісень Г. Вольфа, 21.00 22.00 Симф. концерт; КОШИЦІ 18.30 Нар. пісні; ЛІОН 21.30 22.00 22.00 „Івась-флетист" Джанне; МІЛЯНО 17.15 Форт., 21.00 22.00 „Генрих IV" ком. Піранделя, опісля розр. музика; РАДІО ПАРІ 18.00 Орх. концерт; РАДІО РОМАНІЯ 21.10 Нар. пісні; РИМ 17.15 Розр. музика, 21.00 Віол., 22.00 Оперетков! мельодії; СТОКГОЛЬМ 22.15 „Тангайзер" оп. Вагнера (ІІ. дія).

БІРЖА.

Львів 11. березня 1938

Гроші.

Купно-продажа. Бельги бельг. 89·42, 88·95 Доляри американські 5·27·00, 524·50, Доляри канад. 5·26·50—5·21·00 Фавнерени год. 295·79 —293·95 Франки фр. 17·75 — 16·50, Франки швайцарські 122·70—121·90 Фунти англ. 26·51—26·35, Гульдени данц. 100·25—99·75, Корони ч 17·50—16·50 Кор. дан. 118·35—117·35 Кор. норв 133·15—132·20 Корони шв. 136·54—135·55. Ліри італ. 22·00—21·00, Марки фінлянд. 11·72 —11·30, Марки нім. 103·00 — 98·00 Шилінги австр. 90·00—85·00, Тель Авів 26·20 —25·95, Марки нім. срібні 120·00 — 115·00

Акції.

Банк Польський 113·50 Цукор 36·00. Вугіль 31·75, 31·25, Ліпльоп 65·00. Можейв 14·25, Островець 54·75, Стараховичі 40·00, 38·00, Габербуш 46·25.

Папери

4 і пів проц. внутр. 66·00, 66·25, 5 інв. 1 см. 84·75 серія ненот. 3 поз. інв. 2 см. 81·00 серія ненот. 5 конверс. 70·00 прем. дол. 41·00, 4 консол. 67·50

Тенденція вдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ"

Львів, 11. березня 1938 р.

1 кг. масла десер. бльок без оп. 3·45 зол.
1 кг. масла бочков. вид. з опак. 3·30 зол.
молоко . . . . . 18—19 сот
(яйця копа) . . . . . 3·40—3·45 зол.

Тенденція на всі артикули сильна Попит оживлений.

ОПОВІСТКИ.

Спростування. В подяці родини по смерти бл. п. Д-ра Володимира Шарапевича пропущено повне назвище сестри Покійного: Сальової з Шарапевичів **Матієвої.**

Загальні Збори Українського Гігієнічного Товариства у Львові відбудуться 20. березня 1938 р. в год. 10 вранці в домівці Т-ва „Бесіда" у Львові при вул. Рутовського ч. 22, I. поверх з таким порядком: 1) Відкриття Загальних Зборів. 2) Відчитання і прийняття протоколу з останніх Загальних Зборів. 3) Звіт з діяльности виділу Укр. Гіг. Товариства. 4) Дискусія над звітами. 5) Звіт Контрольної Комісії та уділення абсолюторії уступаючому Виділові. 6) Вибір нового Виділу Т-ва, Контрольної Комісії та Мирового Суду. 7) Внески і вольні. Просимо численно явитися. Виділ Українського Гігієнічного Товариства.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.